

Sprawozdanie z ryzyka Systemu Ochrony SGB za 2019 rok

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Podsumowanie.....	4
3. Ocena poziomu ryzyka w Systemie Ochrony SGB.....	7
a. Adekwatność kapitałowa	7
b. Płynność finansowa	10
c. Jakość aktywów	14
d. Rentowność i efektywność	22
4. Ocena punktowa i realizacja limitów wewnętrznych.....	28
a. Realizacja limitów wewnętrznych	28
b. Ocena punktowa banków	30
5. Podejmowanie działań prewencyjnych	33
6. Realizacja Wewnętrznych Planów Naprawy.....	37
7. Użycie środków pomocowych	38
a. Fundusz Pomocowy	38
b. Minimum Depozytowe	38
8. Zagregowany bilans Uczestników Systemu Ochrony SGB	39
9. Zagregowany rachunek zysków i strat Uczestników Systemu Ochrony SGB.....	45

1. Wstęp

Niniejsze sprawozdanie zostało opracowane zgodnie z art. 22i ust. 3 Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz art. 113 ust. 7 lit. e rozporządzenie UE nr 575/2013 (CRR) i zawiera informacje dotyczące Systemu Ochrony SGB na temat:

- zagregowanego bilansu oraz rachunku zysków i strat,
- zagregowanych wskaźników adekwatności kapitałowej oraz płynności,
- oceny sytuacji i ryzyka występującego w Systemie,
- działań prewencyjnych i postępowań naprawczych realizowanych przez Uczestników.

Sprawozdanie Systemu Ochrony SGB przygotowano, zgodnie z Umową Systemu, w oparciu o dane sprawozdawcze przekazywane do Narodowego Banku Polskiego w ramach sprawozdawczości obowiązkowej banków.

W związku z tym, że część Uczestników, dokonuje w dalszym ciągu korekt sprawozdań, Sprawozdanie Systemu Ochrony SGB nie jest dokumentem ostatecznym. Oznacza to, iż po zatwierdzeniu wszelkich korekt Banków i uwzględnieniu przez nie zmian sprawozdań dokonanych przez biegłych rewidentów, IPS-SGB prześle aktualizację formalnie zaakceptowanego dokumentu na Walnym Zgromadzeniu Członków Spółdzielni.

2. Podsumowanie

Spółdzielczy System Ochrony SGB (IPS-SGB) zgodnie z zapisami Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz Umowy Systemu Ochrony SGB analizuje występujące w bankach ryzyko, prezentuje zagregowany bilans, rachunek zysków i strat, skonsolidowany poziom wskaźnika pokrycia płynności krótkoterminowej oraz wskaźników adekwatności kapitałowej. Celem IPS-SGB jest gwarantowanie płynności i wypłacalności, a także zapewnienie możliwości zrealizowania głównego celu poprzez skuteczny monitoring, prewencję oraz badania audytowe periodycznie prowadzone w stosunku do wszystkich Uczestników. Poza głównym celem funkcjonowania IPS-SGB realizuje funkcje pomocowe w obszarze procedur wzorcowych oraz doradztwa.

System Ochrony SGB według stanu na 31 grudnia 2019 r. składał się ze 195 Uczestników (194 banków spółdzielczych oraz banku zrzeszającego – SGB-Banku S.A). Uczestnicy prowadzili działalność poprzez 1.529 oddziałów (spadek o 50 placówek w skali roku i o 17 placówek w porównaniu do III kw. 2019 r.) oraz zatrudniali 11.730 osób (spadek o 17 osób w skali roku oraz o 62 osoby w porównaniu do III kw. 2019 r.). Na koniec IV kwartału 2019 r. zagregowana suma bilansowa Uczestników, tj. uwzględniająca wzajemne należności i zobowiązania, wyniosła 54,64 mld zł, co oznaczało wzrost o 9,3% r/r, natomiast zagregowany wynik netto osiągnął 215,9 mln zł, notując wzrost o 77,4% r/r (w IV kw. 2018 r. bank zrzeszający wykazał stratę w kwocie 147,5 mln zł).

Głównymi czynnikami ryzyka dla banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB są: dekonunktura w strefie euro i osłabienie polskiego eksportu, spowolnienie gospodarcze w kraju, nasilenie inflacji i utrzymywanie się ujemnych realnych stóp procentowych, zmiany w prawodawstwie krajowym i unijnym, wyższe koszty działania.

Oceniając ryzyko Systemu Ochrony SGB jako całości należy stwierdzić, że jest ono niskie, a działalność prowadzona przez większość Uczestników wykazywała zrównoważony i bezpieczny rozwój. Mimo trudnych warunków działania, fundusze własne banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB osiągnęły w IV kwartale 2019 r. 4.500,7 mln zł, zwiększając się o 3,2% r/r. Łączna ekspozycja na ryzyko wzrosła jednak szybciej, bo o 4,7% r/r i osiągnęła 24.698,4 mln zł. Banki spółdzielcze w Systemie utrzymały wysoką płynność: średnia wartość wskaźnika LCR na koniec IV kwartału 2019 r. wyniosła 247,0%. Jakość portfela w bankach spółdzielczych w Systemie jest wciąż dobra, choć nastąpiło jej pogorszenie w skali roku. Wskaźnik jakości portfela wśród banków spółdzielczych wyniósł w IV kwartale

2019 r. 5,22%, rosnąc o 0,17 p.p. r/r. W ujęciu kwartalnym nastąpił jego spadek o 0,13 p.p. Banki spółdzielcze w Systemie wypracowały łącznie 215,9 mln zł zysku netto, jednak po wyłączeniu banku z największą stratą wynik netto pozostałych banków spółdzielczych wyniósł 282,2 mln zł, rosnąc o 3,3% r/r.

Stopień realizacji limitów Spółdzielni był satysfakcjonujący. W przypadku adekwatności kapitałowej zdecydowana większość banków miała znaczną nadwyżkę kapitału ponad rekomendowany przez KNF wymóg połączonego bufora, tj. powyżej 13,5%. Limit udziału kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym został przekroczony jedynie w przypadku 9 banków. Zdecydowana większość banków miała także odpowiedni poziom rezerw celowych. Problemem były rosnące koszty działania. Wyższe koszty spowodowały, że banki spółdzielcze wykorzystały limit wskaźnika C/I w większym zakresie niż w poprzednim kwartale. Na niewielkie pogorszenie sytuacji banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB wskazuje ocena punktowa, której średnia na koniec analizowanego kwartału wyniosła 1,51 i była wyższa niż w poprzednim kwartale.

Według stanu na koniec IV kwartału 2019 r. do systemu prewencji zaklasyfikowano 25 banków, w tym 24 banki spółdzielcze i bank zrzeszający, czyli o 12 więcej niż na koniec poprzedniego kwartału¹. Przyczyną objęcia prewencją w 15 bankach było niewykonanie planu wyniku finansowego brutto, w 6 bankach spółdzielczych i banku zrzeszającym przekroczenie przyjętych limitów, w 2 bankach jednocześnie niewykonanie tego planu oraz przekroczenie przyjętych limitów, a w jednym banku wysoka ocena ogólna banku. Według stanu na koniec IV kwartału 2019 r. 23 banki były w trakcie realizacji planów naprawy, przy czym w jednym przypadku obowiązek ten nałożyła Komisja Nadzoru Finansowego, w 3 przypadkach – IPS-SGB na podstawie Umowy Systemu Ochrony SGB, a w 19 przypadkach było to związane z przekroczeniem poziomu krytycznych wskaźników z Grupowego Planu Naprawy.

Uczestnicy Systemu Ochrony zobowiązani są do utrzymywania na wydzielonych rachunkach w banku zrzeszającym depozytów minimalnych, służących jako dodatkowy bufor płynnościowy. Środki te, utrzymywane przez bank zrzeszający w wysoce płynnych i bezpiecznych instrumentach pieniężnych i skarbowych, stanowią bufor zabezpieczający płynność całego Systemu. Wartość środków zgromadzonych w ramach minimum depozytowego przez banki spółdzielcze i SGB-Bank S.A. na koniec 2019 r. wynosiła 2.003,2

¹ Było to spowodowane zmianą wartości granicznych limitów wskutek decyzji KNF z 12 listopada 2019 r. o akceptacji zmian do Umowy Systemu Ochrony SGB.

mln zł, z czego banki spółdzielcze utrzymywały na rachunku w SGB-Banku S.A. kwotę 1.961,4 mln zł, a SGB-Bank S.A. blokował na rachunku aktywa płynne w kwocie 41,8 mln zł.

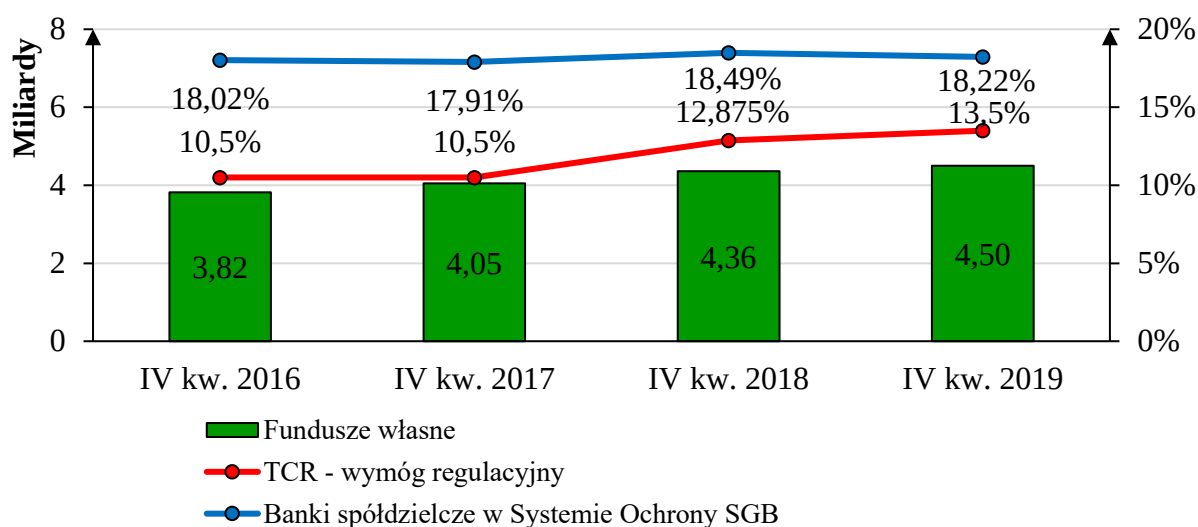
Dodatkowym mechanizmem wspierającym bezpieczeństwo funkcjonowania Uczestników Systemu Ochrony jest utworzony w oparciu o Umowę Systemu Ochrony Fundusz Pomocowy, którego wartość należna brutto na koniec 2019 r. wyniosła 383,8 mln zł.

3. Ocena poziomu ryzyka w Systemie Ochrony SGB

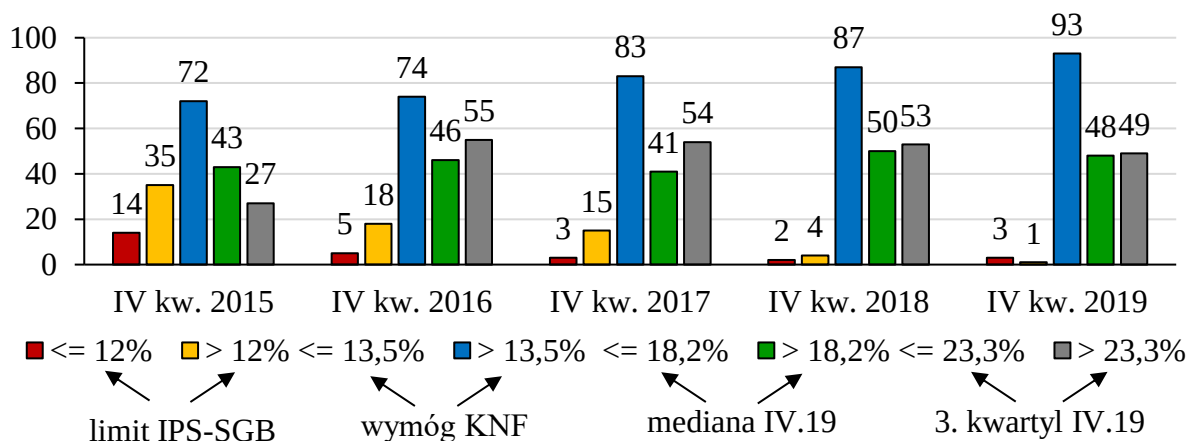
a. Adekwatność kapitałowa

Fundusze własne banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB osiągnęły w IV kwartale 2019 r. 4.500,7 mln zł, zwiększając się o 3,2% r/r, natomiast łączna ekspozycja na ryzyko osiągnęła wartość 24.698,4 mln zł, rosnąc szybciej, bo o 4,7% r/r.

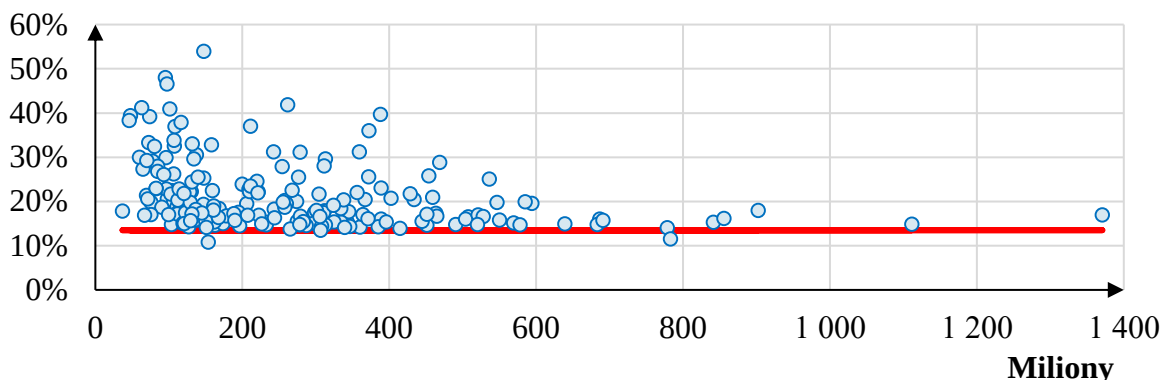
Adekwatność kapitałowa banków spółdzielczych w Systemie Ochrony

Rozkład łącznego współczynnika kapitałowego wśród banków spółdzielczych w Systemie Ochrony według wymogów na 2019 rok

**Łączny współczynnik kapitałowy banków spółdzielczych w Systemie
Ochrony pod względem sumy bilansowej z wyłączeniem banku
z najwyższym i najniższym TCR**

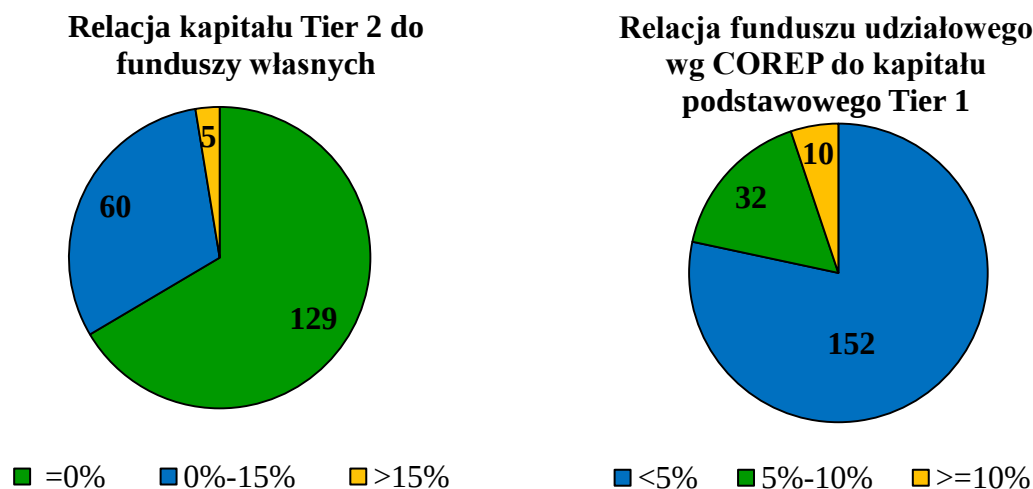
Na koniec IV kwartału 2019 r. 4 banki spółdzielcze nie spełniały określonego w Umowie Systemu limitu łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,5%, jednocześnie nie spełniając rekomendowanego przez KNF na 2019 r. wymogu połączonego bufora. Warto jednak podkreślić, że od IV kwartału 2015 r. liczba banków spółdzielczych, które wykazują całkowity współczynnik kapitałowy poniżej 13,5%, systematycznie spada. W IV kwartale 2015 r. było 49 takich banków.

Ponadto 2 banki spółdzielcze wykazały łączny współczynnik kapitałowy w przedziale 13,5–14,0%, co oznacza niski bufor kapitałowy, który może ograniczać zrównoważony rozwój w kolejnych okresach. Dodatkowo zidentyfikowano 25 banków spółdzielczych z łącznym współczynnikiem adekwatności kapitałowej przekraczającym poziom 30%, w tym w 7 bankach spółdzielczych wartość współczynnika przekraczała 40%. Świadczy to o możliwościach rozwoju działalności biznesowej, które nie są obecnie przez te banki wykorzystywane.

Fundusz udziałowy, wykazywany w funduszach własnych banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB, na koniec IV kwartału 2019 r. wyniósł 162,4 mln zł i wzrósł w ciągu roku o 18,5 mln zł. Przyczyną były przede wszystkim zmiany statutowe, dokonane w bankach spółdzielczych. Średnia relacja funduszu udziałowego, zaliczonego do funduszy własnych, w funduszach własnych ogółem pozostała bardzo niska i wyniosła 3,61%, rosnąc zaledwie o 0,31 p.p. w ciągu roku.

28 banków spółdzielczych wykazało w funduszach własnych instrumenty kapitałowe lub pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier 2. Wartość tych instrumentów wyniosła 57,4 mln zł (spadek o 5,0 mln zł w skali roku), natomiast zaliczona do kapitału Tier 2 kwota korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego wyniosła 44,1 mln zł (spadek o 0,8 mln zł w skali roku). Relacja kapitału Tier 2 do funduszy własnych wśród banków spółdzielczych

w Systemie Ochrony SGB zmniejszyła się o 0,17 p.p. w skali roku, do 2,45%, przy czym w 5 bankach spółdzielczych udział ten przekroczył 15%.

Poziom adekwatności kapitałowej Uczestników Systemu Ochrony SGB, wyliczany zgodnie z wymogiem określonym w art. 49 CRR, był odpowiednio wysoki. Zagregowany wskaźnik CET1 wyniósł 15,41%, Tier 1 - 15,45%, a CAR – 15,92%. W ujęciu rocznym nastąpił spadek dwóch pierwszych wskaźników odpowiednio o 0,01 p.p., 0,04 p.p., natomiast łączny współczynnik adekwatności wzrósł o 0,38 p.p. W kalkulacji wskaźnika zagregowanego uwzględniono pomniejszenia o kapitał akcyjny banku zrzeszającego, inwestycje banków spółdzielczych w bankowe papiery wartościowe, a także kwoty pożyczek podporządkowanych udzielonych bankom spółdzielczym ze środków banku zrzeszającego.

Bank zrzeszający wykazał współczynnik CET1 na poziomie 11,96% (wzrost o 1,89 p.p. w ujęciu rocznym), współczynnik Tier 1 wyniósł 12,09% (wzrost o 1,82 p.p.), natomiast łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 16,45% (wzrost o 4,10 p.p.). Znaczny wzrost współczynników adekwatności kapitałowej był spowodowany dokapitalizowaniem banku zrzeszającego przez banki spółdzielcze w kwocie 100 mln zł oraz emisją bankowych papierów wartościowych. Bank wykazał kapitał Tier 1 w kwocie 691,2 mln zł (wzrost o 13,0% w ujęciu rocznym). Kapitał Tier 2 wyniósł 249,5 mln zł, rosnąc o 100,5% w skali roku, w tym 240,9 mln zł to instrumenty kapitałowe i pożyczki kwalifikujące się jako kapitał Tier 2 (wzrost o 107,9% w stosunku rocznym). Kapitały Tier 2 SGB-Banku S.A. w relacji do funduszy własnych ogółem wyniosły 26,5% (wzrost o 9,6% r/r).

b. Płynność finansowa

Na koniec IV kwartału 2019 r. nie zidentyfikowano wśród banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB przekroczenia miary LCR na poziomie 80%. Tylko jeden bank spółdzielczy wykazał poziom wskaźnika LCR poniżej 100%. W ciągu całego kwartału 8 banków spółdzielczych przynajmniej raz sprawozdało problem z utrzymaniem dziennego wskaźnika LCR powyżej 100%, w tym 3 banki wykazały w ciągu kwartału przynajmniej jeden spadek dziennego wskaźnika LCR poniżej 80%. Średnia wartość wskaźnika LCR wśród Uczestników Systemu na koniec IV kwartału 2019 r. była jednak wysoka i wyniosła 247,0% (spadek o 4,6 p.p. w stosunku rocznym).

Należności banków spółdzielczych w Systemie Ochrony od sektora niefinansowego i budżetowego według wartości netto wyniosły na koniec IV kwartału 2019 r. 27,0 mld zł (wzrost o 4,8% r/r oraz o 0,2% k/k), natomiast depozyty bieżące i terminowe tych sektorów w ujęciu netto ukształtowały się na poziomie 46,8 mld zł (wzrost o 10,5% r/r oraz o 6,3% k/k).

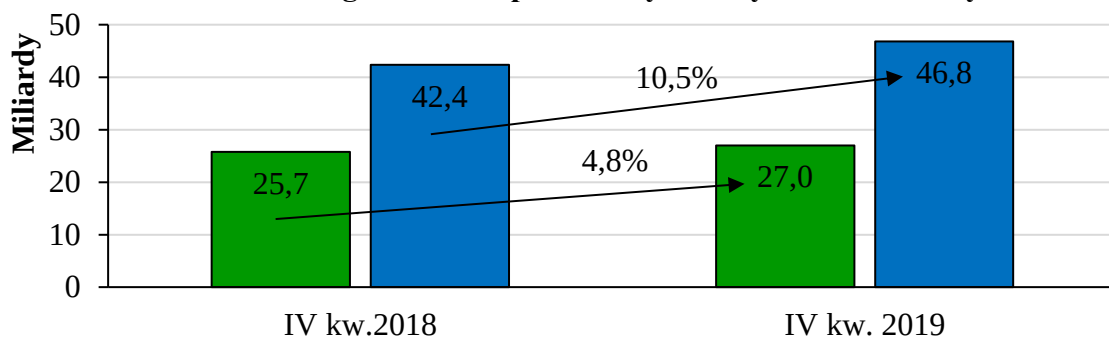
W systemie limitów doszło do jednego przekroczenia wskaźnika NSFR. Średnia wartość wskaźnika NSFR wśród Uczestników Systemu Ochrony SGB na koniec IV kwartału 2019 r. wyniosła 156,9%.

Zagregowany wskaźnik depozytów według wartości nominalnej sektora niefinansowego oraz samorządowego, powiększonych o fundusze własne, do kredytów według wartości brutto sektora niefinansowego oraz samorządowego, pomniejszonych o rezerwy i odsetki oraz powiększonych o majątek trwały dla banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB na koniec IV kwartału 2019 r. osiągnął 186,1% (wzrost o 8,7 p.p. w stosunku rocznym).

Wartość środków gwarantowanych Uczestników Systemu wyniosła w IV kwartale br. 36,2 mld zł (wzrost o 5,5% k/k i o 8,9% r/r). Depozyty gwarantowane w relacji do depozytów sektora niefinansowego oraz budżetowego według wartości nominalnej wyniosły 77,4%.

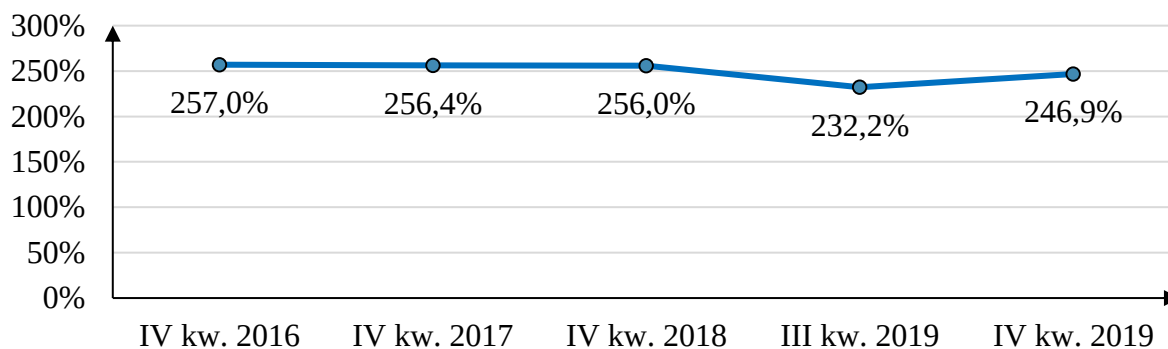
Zagregowana kwota depozytów sektora instytucji rządowych i samorządowych według wartości nominalnej w bankach spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB na koniec IV kwartału 2019 r. wyniosła 4,50 mld zł (wzrost o 1,7% k/k oraz o 22,9% r/r). Ich udział w depozytach ogółem sektora niefinansowego oraz budżetowego wśród banków spółdzielczych w Systemie na koniec IV kwartału 2019 r. wyniósł 9,6% (spadek o 0,4 p.p. k/k oraz wzrost o 1,0 p.p. r/r), przy czym w 7 bankach spółdzielczych przekroczył 25%, a w przypadku 2 banków – 40%.

Zmiana wartości należności i depozytów od sektora niefinansowego i budżetowego banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB

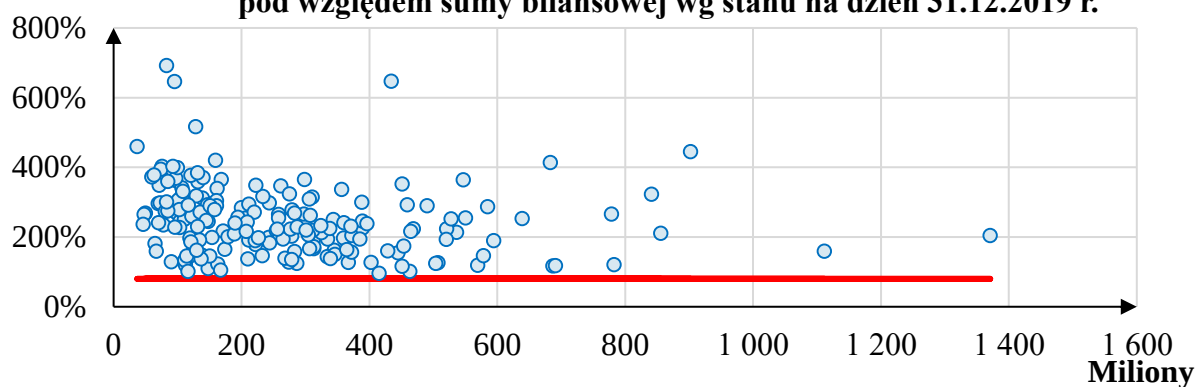

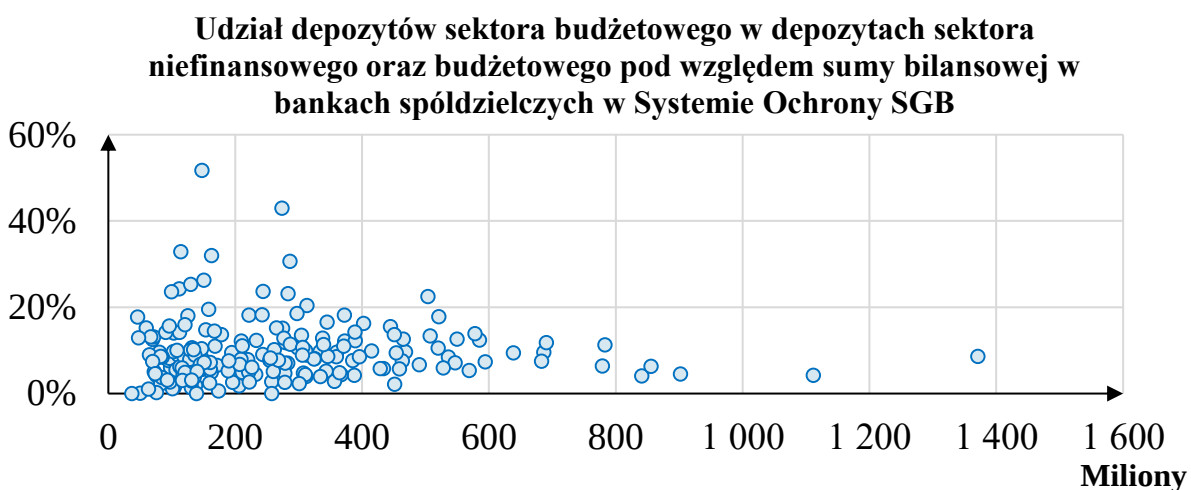
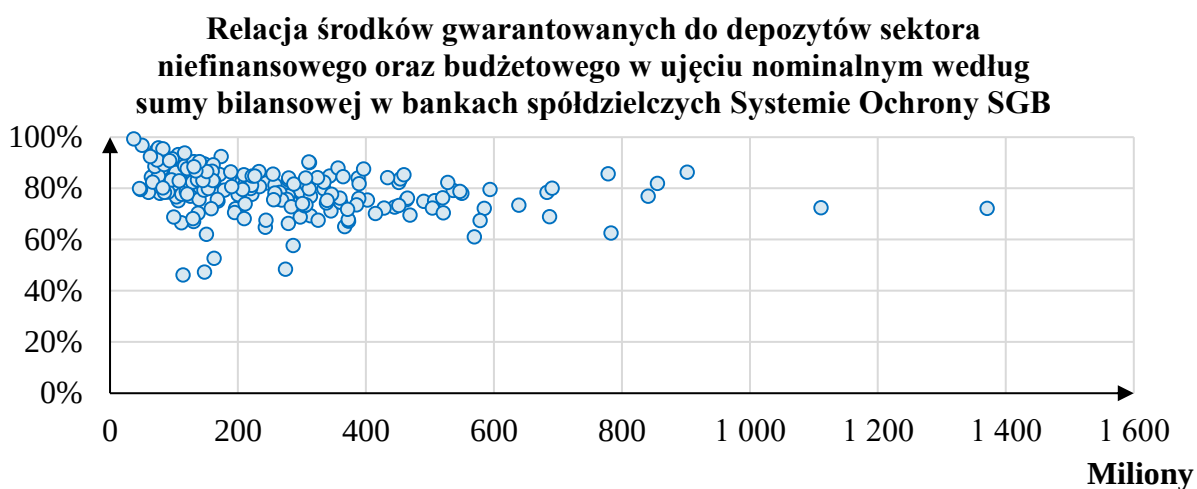
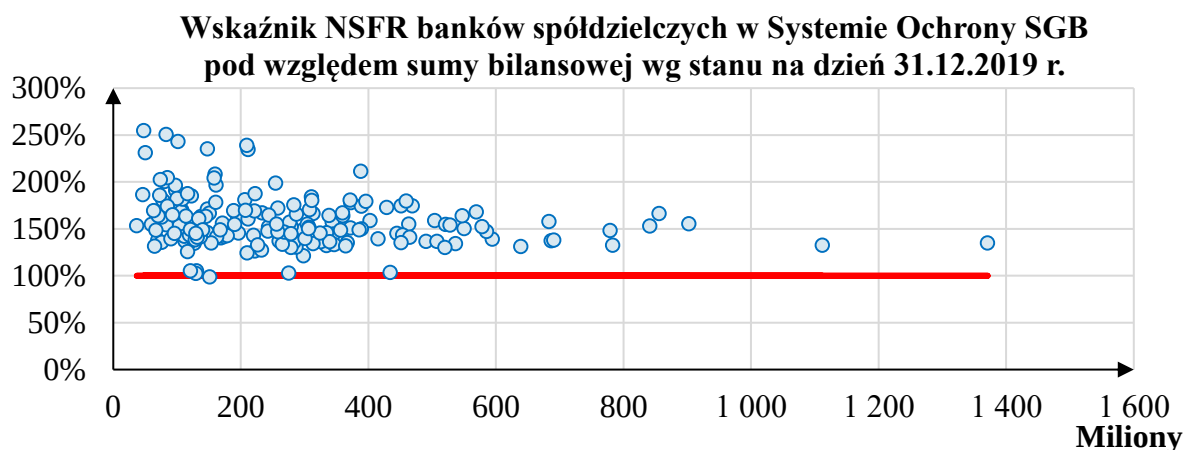
- Należności s. niefinansowego oraz IRiS netto
- Depozyty s. niefinansowego oraz IRiS netto

Średnia wartość wskaźnika LCR wśród banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB

Wskaźnik LCR banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB pod względem sumy bilansowej wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

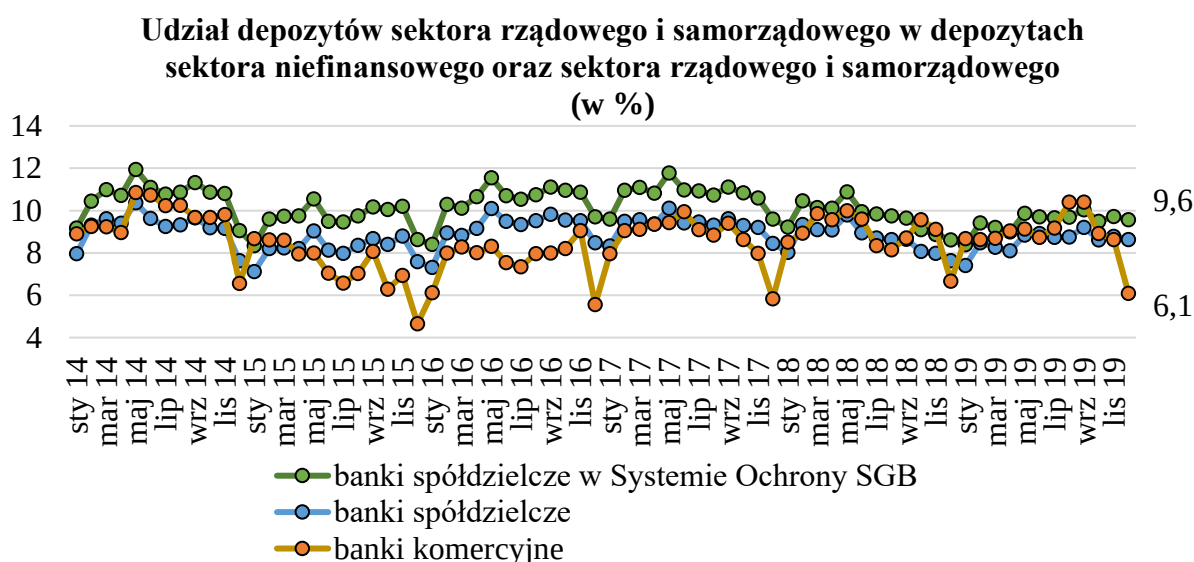

Znaczny udział depozytów sektora samorządowego w depozytach ogółem sprzyja materializacji ryzyka płynności w przypadku wycofania depozytów przez jednostki

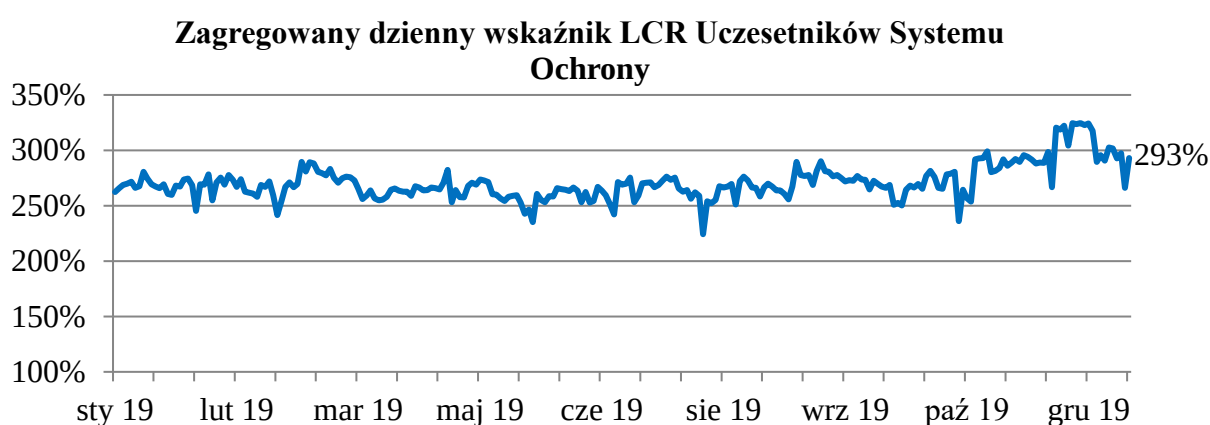
samorządowe, zwłaszcza że udział tych depozytów w bankach w Systemie Ochrony SGB jest wyższy niż w sektorze bankowości spółdzielczej oraz w sektorze banków komercyjnych.

Według stanu na koniec IV kwartału 2019 r. 48 banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB miało wystarczającą wartość środków w kasie, na rachunku bieżącym w banku zrzeszającym oraz środków ulokowanych w instrumentach dłużnych banku centralnego, aby obsłużyć odpływ zgromadzonych depozytów sektora rządowego i samorządowego. Jeżeli jednak uwzględnić dodatkowo założone przez banki spółdzielcze w banku zrzeszającym lokaty terminowe oraz jednodniowe, to wszystkie banki spółdzielcze w Systemie byłyby w stanie obsłużyć odpływ tych depozytów. Nie byłoby wówczas potrzeby użycia przez banki środków Minimum Depozytowego zgromadzonych na indywidualnych rachunkach.

Aktywa o wysokiej płynności (środki w kasie i na rachunku bieżącym, lokaty oraz instrumenty dłużne sektora finansowego ogółem) w SGB-Banku S.A. na koniec IV kwartału 2019 r. osiągnęły 5,29 mld zł (wzrost o 16,6% r/r oraz o 34,5% k/k). Na powyższy wzrost miało wpływ nabycie instrumentów dłużnych banku centralnego (wzrost z 1,78 mld zł do 3,24 mld zł w ujęciu kwartalnym). Ponadto bank zrzeszający posiadał instrumenty dłużne wyemitowane przez Skarb Państwa w kwocie 10,77 mld zł, a także instrumenty dłużne sektora niefinansowego oraz samorządowego o wartościach odpowiednio 0,13 mld zł oraz 0,31 mld zł. Bank posiadał także instrumenty kapitałowe o łącznej wartości 0,35 mld zł, na które składały się przede wszystkim nienotowane na rynku akcje o wartości 0,06 mld zł, certyfikaty inwestycyjne warte 0,11 mld zł oraz jednostki uczestnictwa wycenione na 0,19 mld zł.

W strukturze depozytów według wartości nominalnej dominowały depozyty sektora finansowego (19,13 mld zł, w tym depozyty terminowe – 16,98 mld zł, a depozyty bieżące – 2,15 mld zł). Depozyty sektora niefinansowego oraz IRiS według wartości nominalnej kształtowały się na poziomie odpowiednio 0,74 mld zł oraz 0,03 mld zł. Wyliczony przez SGB-Bank S.A. na poziomie indywidualnym wskaźnik LCR osiągnął poziom 216,9%, natomiast wskaźnik NSFR wyniósł 167,8%. Relacja depozytów ogółem według wartości nominalnej powiększonych o fundusze własne do kredytów ogółem według wartości brutto (z wyłączeniem rezerw oraz odsetek) powiększonych o majątek trwały na koniec IV kwartału 2019 r. wyniosła 441,1%.

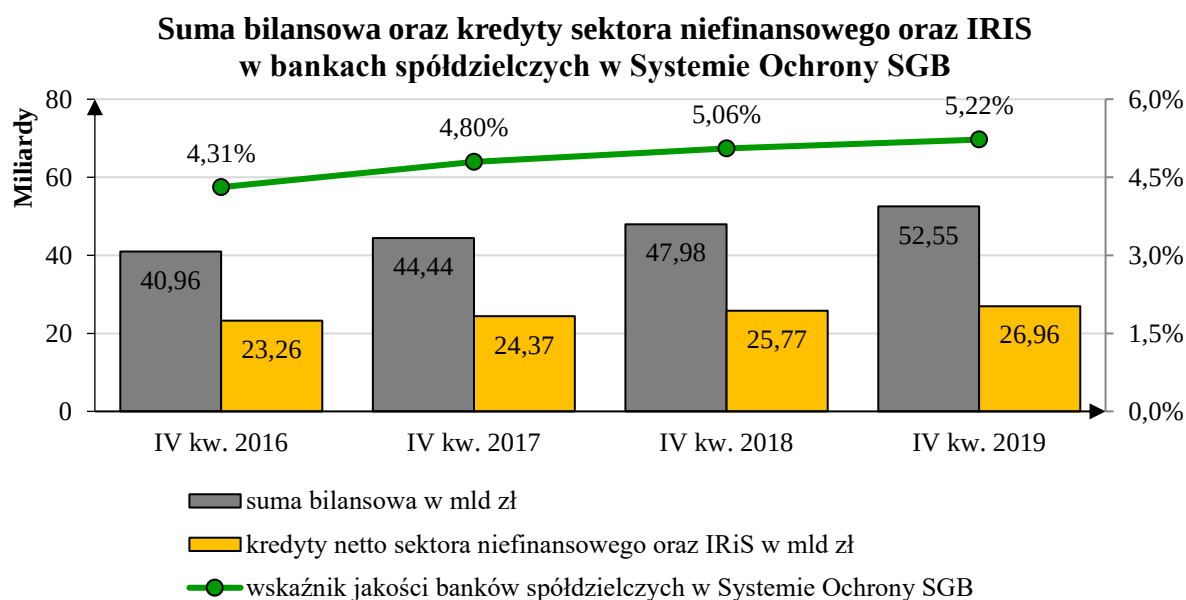
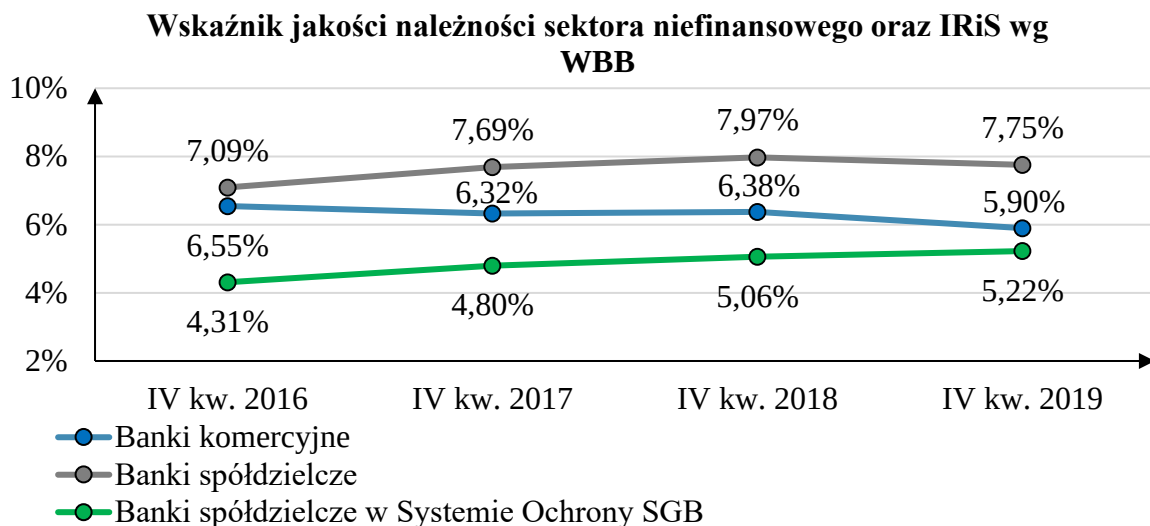
Zagregowany dla Uczestników Systemu Ochrony SGB wskaźnik LCR na koniec IV kwartału 2019 r. osiągnął 293%. W Systemie przyjęto definicję nadwyżki płynności Zrzeszenia, która jest rozumiana jako maksymalna wartość, o jaką mogą ulec obniżeniu aktywa płynne, aby zagregowany wskaźnik LCR nie spadł poniżej 100%. Na datę analizy nadpłynność w Systemie była równa 11,74 mld zł (wartość obliczona dla scenariusza odpływu depozytów w stopniu powodującym spadek wartości wskaźnika LCR do wartości krytycznej) i wyższa o 2,74 mld zł w porównaniu do końca poprzedniego kwartału.

c. Jakość aktywów

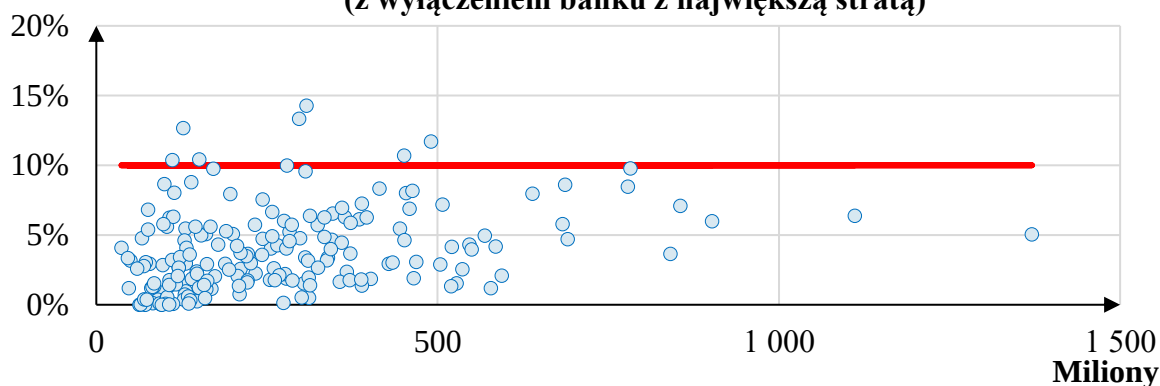
i. Należności zagrożone

Zagregowany udział należności zagrożonych w portfelu kredytowym sektora niefinansowego oraz IRiS według wartości brutto (wskaźnik jakości) w Systemie Ochrony SGB wyniósł 5,22%, co oznacza spadek o 0,13 p.p. k/k oraz wzrost o 0,16 p.p. r/r. Na koniec IV

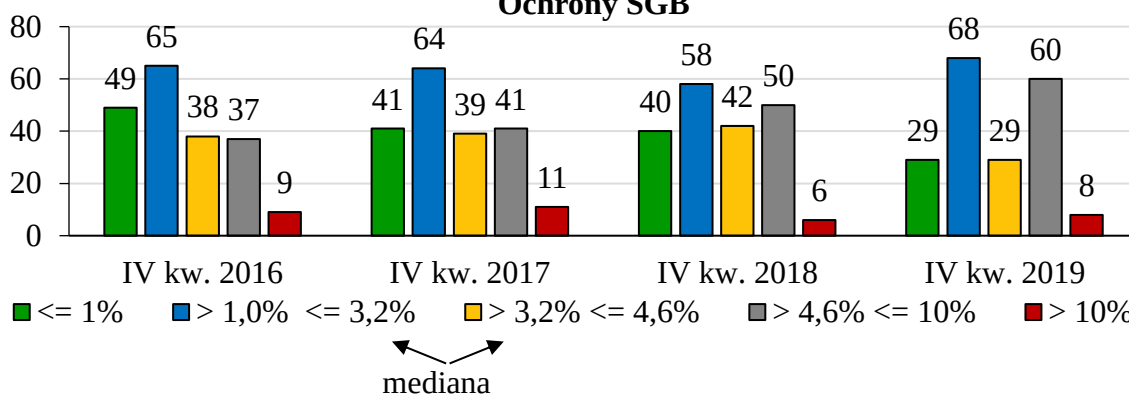
kwartału 2019 r. łącznie 8 banków spółdzielczych miało wyższy wskaźnik jakości niż ustalony w systemie limitów poziom 10%. 4 banki spółdzielcze wykazały wskaźnik jakości na poziomie ostrzegawczym według Grupowego Planu Naprawy (wskaźnik w przedziale 9–10%). Zagregowany wskaźnik jakości banków spółdzielczych w Systemie był o 0,68 p.p. niższy niż w sektorze banków komercyjnych oraz aż o 2,53 p.p. niższy niż w sektorze banków spółdzielczych ogółem.

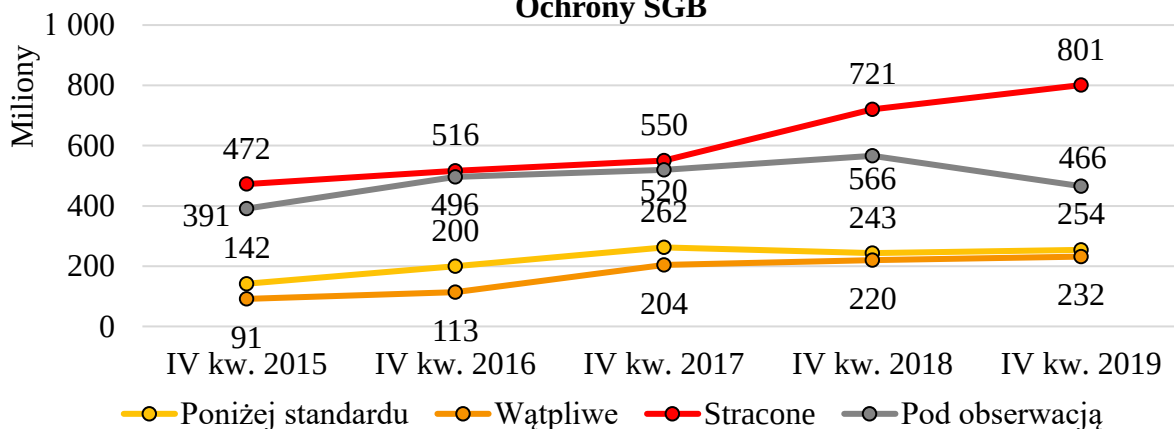
**Wskaźnik jakości względem sumy bilansowej wśród banków
spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB
(z wyłączeniem banku z największą stratą)**

**Rozkład wskaźnika jakości wśród banków spółdzielczych w Systemie
Ochrony SGB**

**Wartość nominalna kategorii jakościowych należności od sektora
niefinansowego oraz IRiS w bankach spółdzielczych w Systemie
Ochrony SGB**

W okresie od IV kwartału 2016 r. do IV kwartału 2019 r. zaobserwowano spadek liczby banków spółdzielczych ze wskaźnikiem jakości mniejszym niż 1% oraz skupianie się jednostkowych wskaźników jakości portfela wokół wartości średniej dla Systemu. Liczba

banków ze wskaźnikiem jakości w przedziale wyznaczonym przez średnią tego wskaźnika za IV kwartał 2019 r., czyli 4,6%, a limitem wskaźnika jakości z Grupowego Planu Naprawy, czyli 10%, wzrosła w tym okresie z 37 do 60. Liczba banków spółdzielczych z przekroczonym limitem 10% pozostaje zarazem na zbliżonym poziomie. Potwierdza to, że rozwój biznesu przez banki spółdzielcze w Systemie Ochrony SGB opiera się na zdrowych fundamentach.

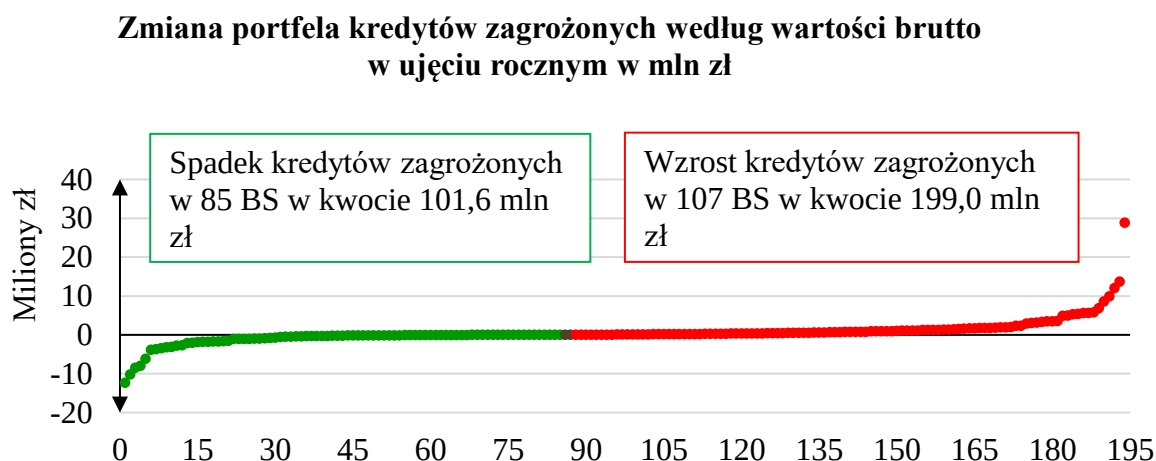
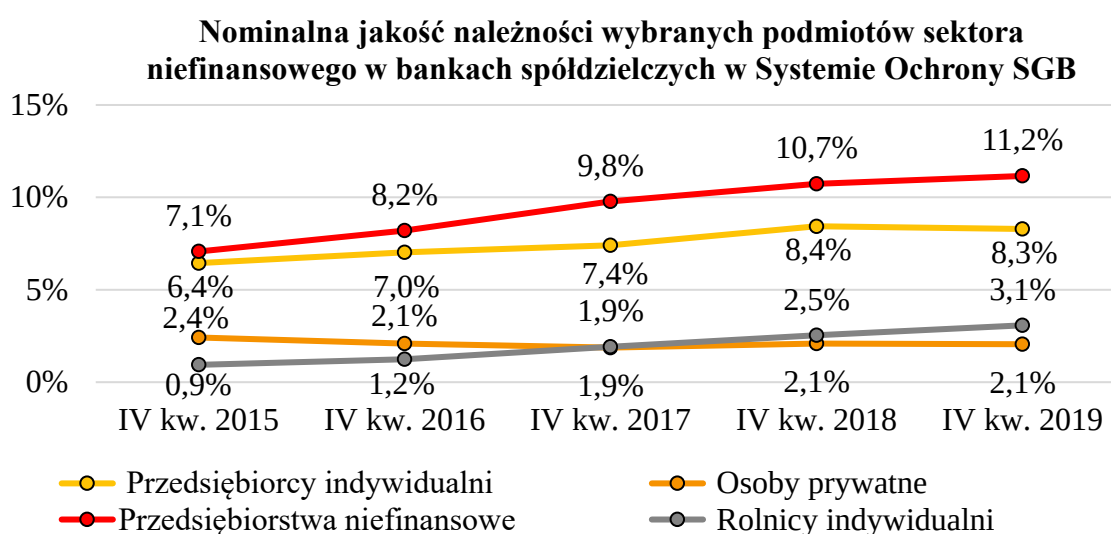
Przyrost portfela należności od sektora niefinansowego oraz IRiS według wartości nominalnej wyniósł odpowiednio 5,1% r/r oraz 0,2% k/k, natomiast portfel należności zagrożonych tych sektorów według wartości nominalnej wzrósł o 7,0% r/r, a w ujęciu kwartalnym zmalał o 1,8%. Wśród należności zagrożonych sektora niefinansowego oraz IRiS dominowały należności stracone o wartości 800,9 mln zł (spadek o 5,2% k/k oraz wzrost o 5,5% r/r), należności wątpliwe osiągnęły 231,6 mln zł (wzrost o 10,5% k/k oraz o 15,3% r/r), a należności poniżej standardu wykazano w łącznej wartości 254,3 mln zł (spadek o 0,4% k/k oraz wzrost o 4,7% r/r). Nominalna wartość należności pod obserwacją osiągnęła poziom 465,7 mln zł (spadek o 12,9% k/k oraz spadek o 16,3% r/r).

Wzrost należności zagrożonych według wartości brutto w ujęciu rocznym nastąpił w 107 bankach spółdzielczych, a jego wartość wyniosła 199,0 mln zł. W 85 bankach nastąpiło zmniejszenie wartości należności zagrożonych brutto, łącznie o kwotę 101,6 mln zł, natomiast w 2 bankach nie zmieniła się wartość należności zagrożonych (są to banki, które nie wykazują należności zagrożonych). W Systemie Ochrony SGB jest jednak grupa banków, które wykazują znacznie gorszą jakość portfela należności w porównaniu z pozostałymi bankami. 5 banków spółdzielczych, w których nastąpił największy przyrost należności zagrożonych według wartości brutto, odpowiadało za 36,7% łącznego przyrostu tych należności wśród banków spółdzielczych w Systemie w których doszło do wzrostu należności zagrożonych (73,0 mln zł ze 199,0 mln zł).

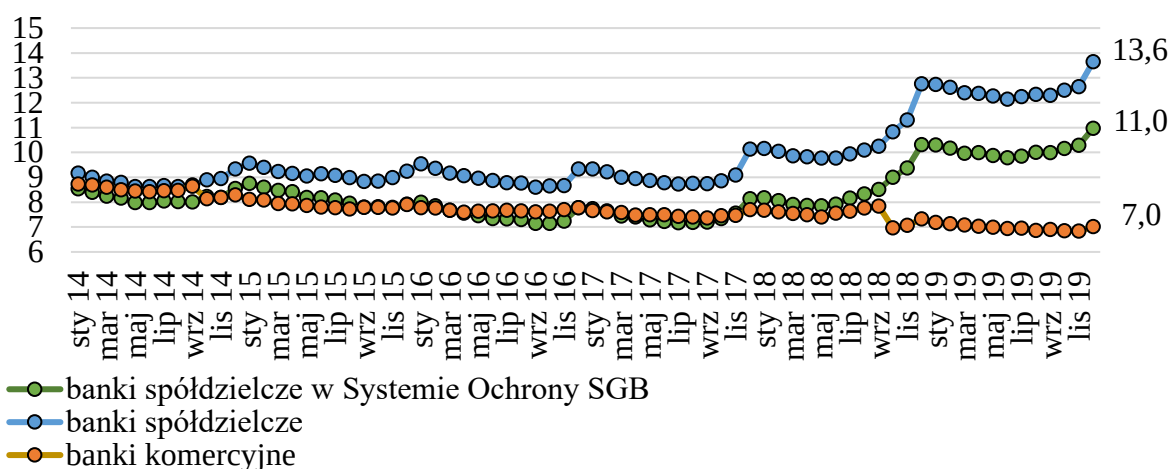
Niekorzystnym zjawiskiem jest stopniowe pogarszanie się jakości należności od rolników indywidualnych. Wskaźnik jakości według wartości nominalnej należności od rolników indywidualnych w ciągu ostatnich 4 lat wzrósł w Systemie z 0,9% do 3,1%. Jest to niepokojące zwłaszcza w kontekście profilu działalności banków spółdzielczych i dominującej pozycji należności od podmiotów rolniczych w portfelu kredytowym banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB: udział należności od rolników indywidualnych w nominalnej wartości należności sektora niefinansowego osiągnął 37,2% według stanu na IV kwartał 2019 r.

(spadek o 0,7 p.p. r/r). Mimo tych tendencji, wskaźnik jakości portfela kredytów dla rolników jest jednak wciąż niski.

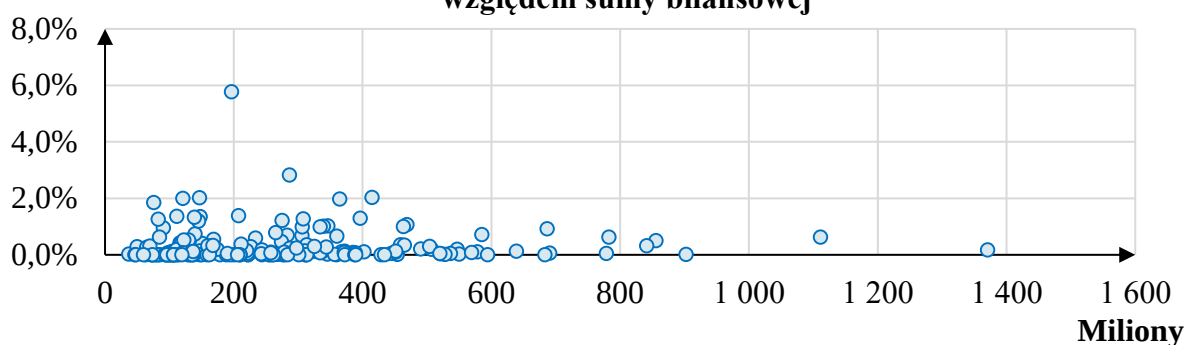
W sektorze banków komercyjnych obserwuje się znacznie niższy udział należności od sektora rządowego oraz samorządowego w należnościach sektora niefinansowego oraz sektora rządowego oraz samorządowego łącznie. Wysoki udział należności sektora rządowego i samorządowego w bankach spółdzielczych pozytywnie wpływa na wskaźnik jakości należności ze względu na niewielkie ryzyko kredytowe tego sektora, ale jednocześnie hamuje wzrost rentowności ze względu na niską marżowość pożyczek i kredytów udzielanych temu sektorowi.

**Udział należności sektora rządowego i samorządowego w
należnościach sektora niefinansowego oraz sektora rządowego
i samorządowego (w %)**

**Stosunek należności niezagrożonych przeterminowanych powyżej 30
dni do należności sektora niefinansowego oraz samorządowego
względem sumy bilansowej**

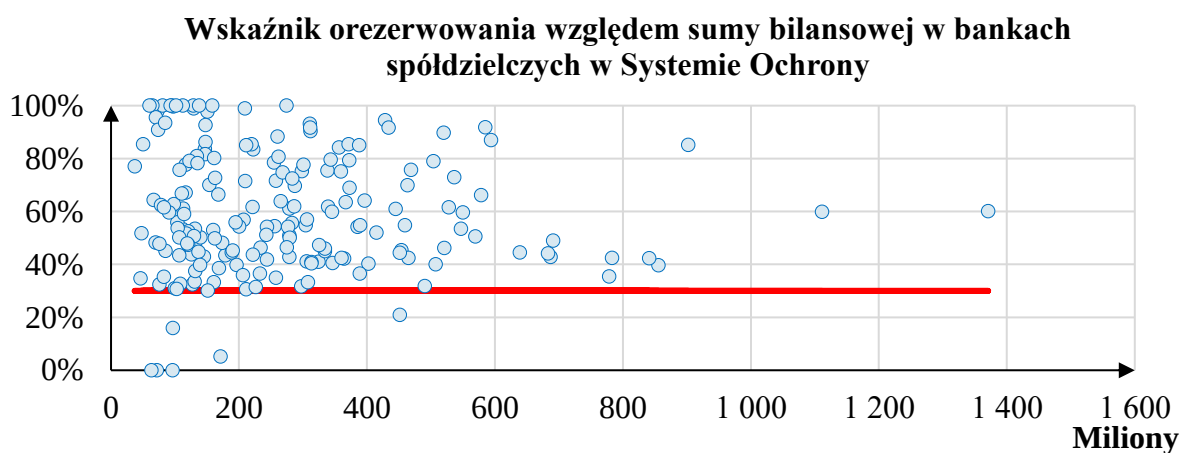
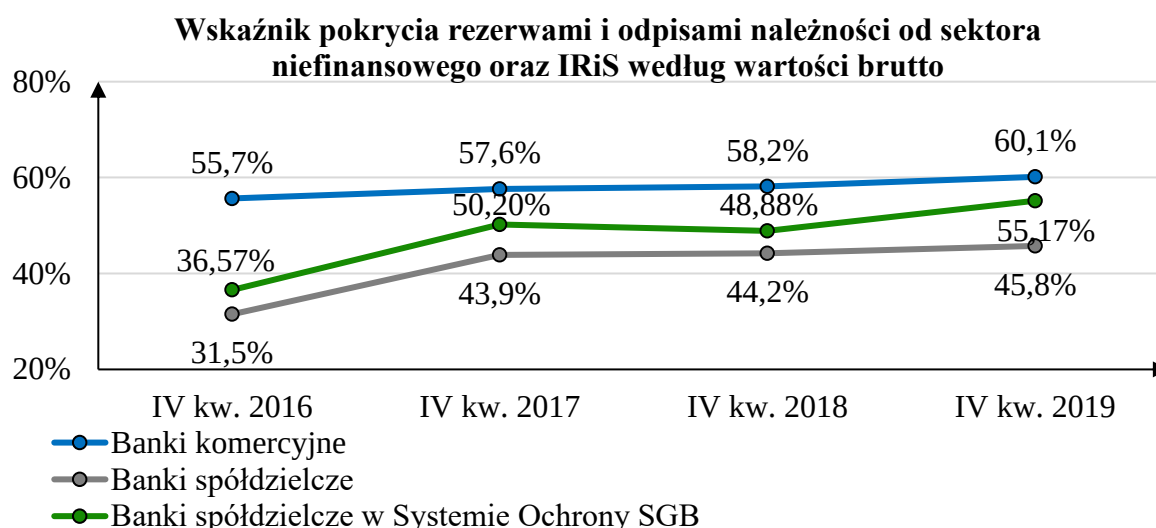
Znaczne ryzyko dla Systemu Ochrony SGB generują kredyty sklasyfikowane jako niezagrożone, które według sprawozdań banków spółdzielczych są przeterminowane powyżej 30 dni. Wartość brutto takich należności wynosi łącznie 95,8 mln zł (spadek o 20,9% k/k). Wskazuje to potencjał do wzrostu wskaźnika jakości w Systemie Ochrony SGB, w razie gdyby należności te trafiły do wyższych kategorii ryzyka. 4 banki wykazały ponad 2% udziału takich kredytów w portfelu należności brutto od sektora niefinansowego oraz samorządowego.

ii. Orezerwowanie portfela

Zagregowany wskaźnik orezerwowania banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB, mierzony stosunkiem rezerw celowych i odpisów na odsetki kredytów zagrożonych sektora niefinansowego i IRiS do kredytów zagrożonych tych sektorów według wartości brutto,

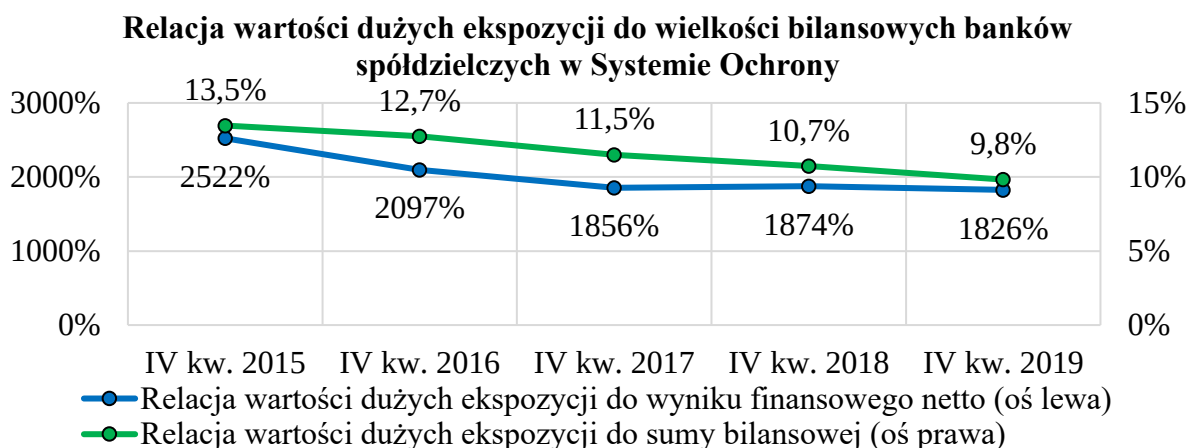
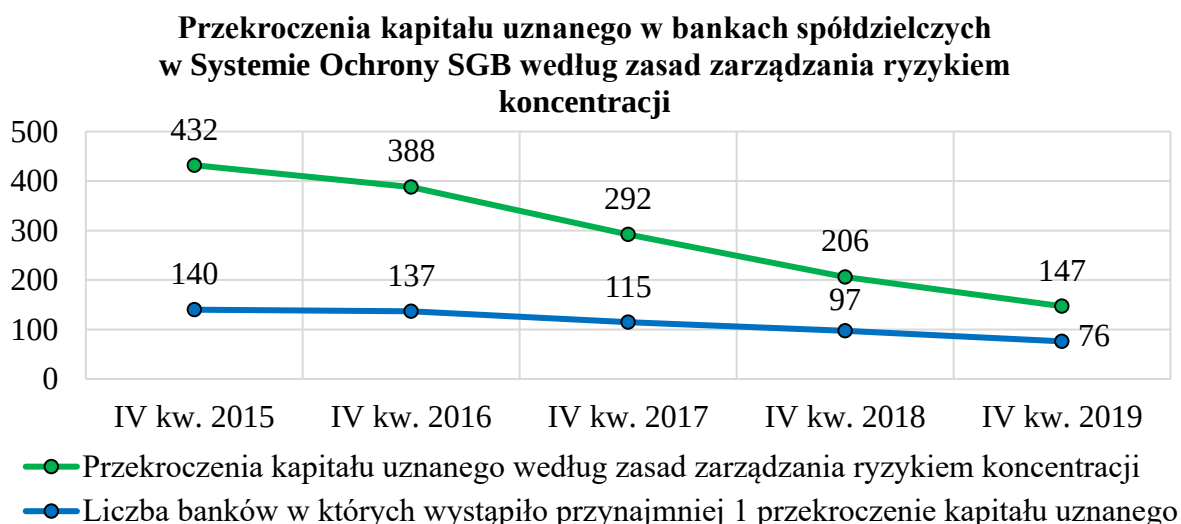
zmniejszył się o 0,1 p.p. k/k oraz wzrósł o 4,8 p.p. r/r, do poziomu 55,2%. Saldo rezerw celowych i odpisów na odsetki na należności sektora niefinansowego oraz budżetowego utworzonych przez banki spółdzielcze w Systemie Ochrony SGB wyniosło po IV kwartale 2019 r. 824,8 mln zł (wzrost o 16,6% r/r, spadek o 2,5% k/k). Trzeba jednak podkreślić, że wyłączając z analizy bank spółdzielczy z największym przyrostem rezerw celowych oraz odpisów, wartość rezerw celowych i odpisów zawiązanych przez pozostałe banki w Systemie wyniosła 686,8 mln zł (spadek o 3,2% k/k, wzrost o 7,8% r/r).

Po IV kwartale 2019 r. jedynie 3 banki spółdzielcze nie spełniały limitu orezerwowania na poziomie 30%, a 3 banki spółdzielcze nie wykazały kredytów zagrożonych, więc ich wskaźnik orezerwowania wyniósł 0%. Na poziomie ostrzegawczym (w przedziale 30–33%), według Grupowego Planu Naprawy wskaźnik orezerwowania wykazało 10 banków.

iii. Ryzyko koncentracji

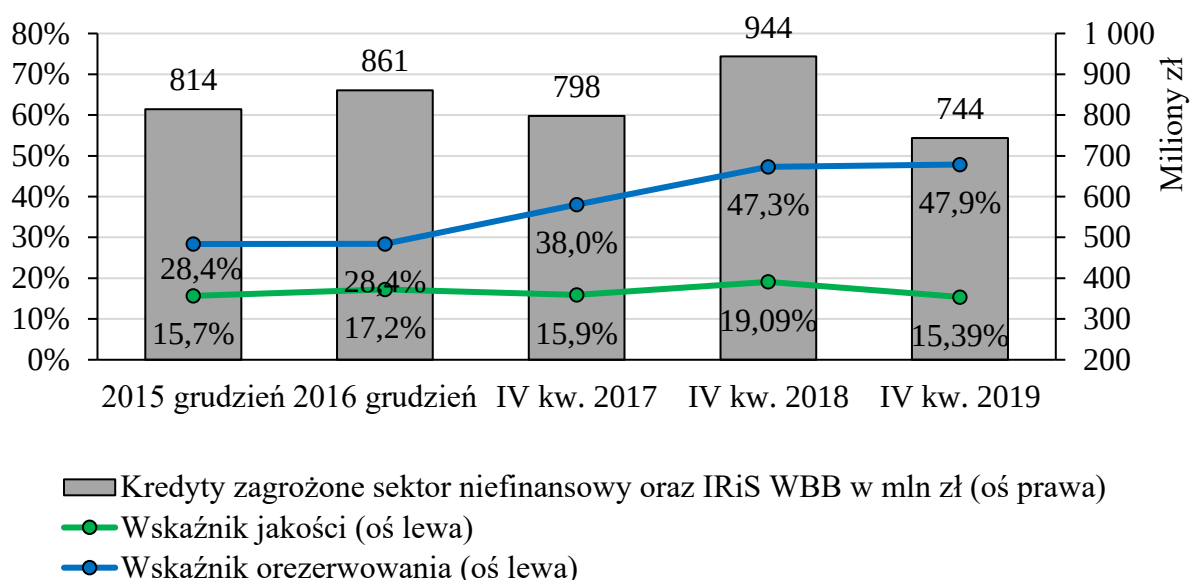
Według stanu na koniec IV kwartału 2019 r. liczba ekspozycji, które przekraczały 10% kapitału uznanego w bankach spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB (wartość po wyłączeniach oraz bez uwzględnienia banku spółdzielczego, wykazującego ujemne kapitały), wyniosła 1.952, a suma wartości tych ekspozycji osiągnęła 5,151 mld zł. W ujęciu rocznym w 72 bankach nastąpił spadek liczby dużych ekspozycji, wzrost nastąpił w 80 bankach, a w 41 liczba dużych ekspozycji pozostała bez zmian. Wśród banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB zidentyfikowano 76 banków, w których doszło łącznie do 147 przekroczeń kapitału uznanego według opracowanych przez Spółdzielnię Zasad Zarządzania Ryzykiem Koncentracji. Od końca 2016 r., kiedy zasady zostały zatwierdzone przez Spółdzielnię i przekazane do wiadomości Uczestników, liczba przekroczeń systematycznie spada. Maleje również udział wartości dużych ekspozycji w bilansach banków oraz stosunek wartości dużych ekspozycji do annualizowanych wyników netto.

iv. Sytuacja banku zrzeszającego

Według stanu na koniec IV kwartału 2019 r. wskaźnik jakości w SGB-Banku S.A. osiągnął 15,39% (spadek o 3,70 p.p. r/r oraz o 1,56 p.p. k/k), przekraczając jednocześnie ustalony w Systemie Ochrony SGB limit na poziomie 10%. W banku zrzeszającym w portfolio należności zagrożonych sektora niefinansowego oraz rządowego i samorządowego według wartości nominalnej dominowały kredyty stracone w kwocie 392,1 mln zł (spadek o 8,6% k/k oraz spadek o 14,8% r/r). Kredyty wątpliwe osiągnęły 124,0 mln zł (spadek o 6,7% k/k oraz spadek o 35,4% r/r), a kredyty poniżej standardu – 127,9 mln zł (spadek o 2,2% k/k oraz spadek o 30,6% r/r). Wskaźnik orezerwowania według systemu limitów w Systemie Ochrony SGB osiągnął 47,9% (wzrost o 0,6 p.p. r/r i spadek o 1,4 p.p. k/k).

Jakość portfela kredytowego w SGB-Banku

d. Rentowność i efektywność

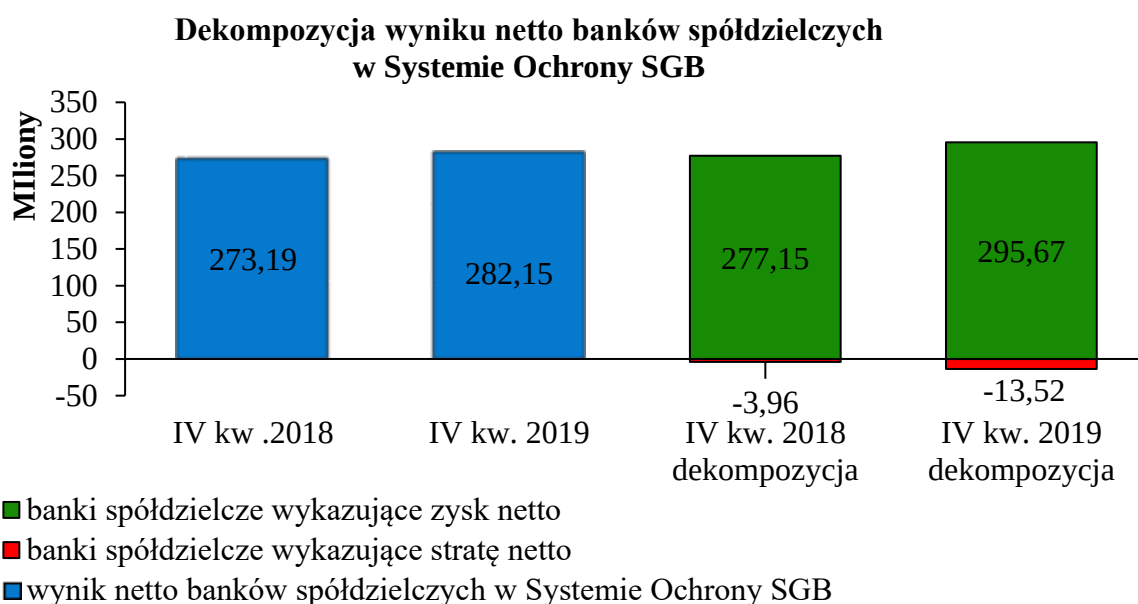
W analizie zawartej w niniejszym punkcie nie uwzględniono banku spółdzielczego, który za IV kwartał 2019 r. wykazał największą stratę.

i. Rachunek zysków i strat

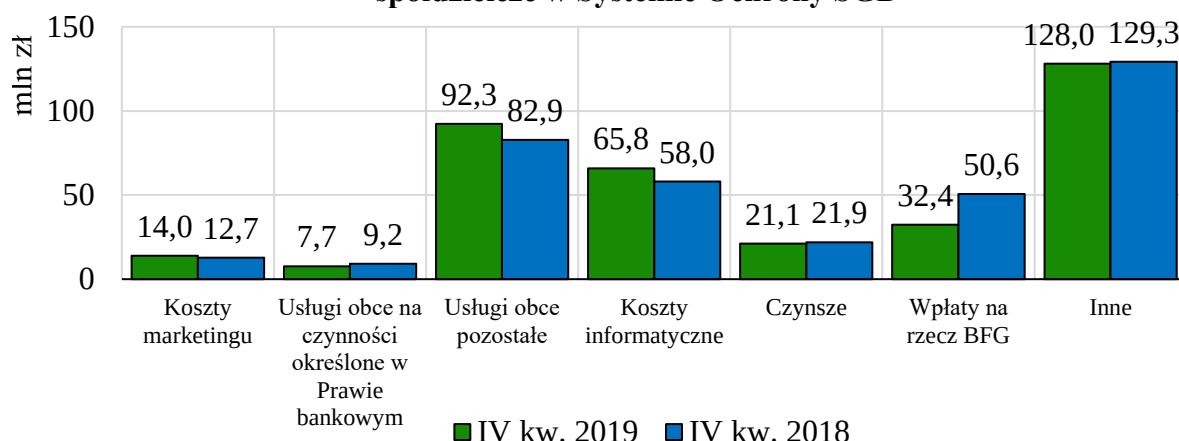
Po IV kwartale 2019 r. banki spółdzielcze w Systemie Ochrony SGB wypracowały 282,2 mln zł zysku netto (wzrost o 3,3% w ujęciu rocznym). 4 banki spółdzielcze w Systemie Ochrony wykazały stratę na w łącznej kwocie 13,52 mln zł, podczas gdy na koniec IV kwartału

2018 r. były tylko 2 takie banki, a ich łączna strata netto wyniosła 4,0 mln zł. Wynik brutto banków spółdzielczych po IV kwartale 2019 r. wyniósł 377,2 mln zł i był wyższy o 1,5% r/r. Wynik z działalności bankowej wzrósł o 4,8% r/r, osiągając 1.730,4 mln zł, wynik odsetkowy wyniósł 1.354,4,0 mln zł i był wyższy o 6,2% r/r, natomiast wynik z tytułu opłat i prowizji osiągnął wartość 365,4 mln zł i tym samym zmalał o 0,5% r/r.

Koszty działania banków spółdzielczych w Systemie zamknęły się w kwocie 1.144,7 mln zł, notując wzrost o 3,0% r/r. Koszty pracownicze wyniosły 783,5 mln zł (wzrost o 4,9% r/r), natomiast koszty ogólnego zarządu osiągnęły 361,2 mln zł (spadek o 0,9% r/r), przy czym koszty informatyczne osiągnęły 65,8 mln zł (wzrost o 13,5% r/r), usługi obce pozostałe – 92,3 mln zł (wzrost o 11,3% r/r), natomiast inne koszty – 128,0 mln zł (spadek o 1,0% r/r). Ograniczenie kosztów ogólnego zarządu nie było jednak spowodowane działaniami zwiększającymi efektywność, ale przede wszystkim niższymi o 36,1% r/r opłatami związanymi ze składkami na BFG (ogółem poniesione z tego tytułu koszty to 32,4 mln zł). Po wyłączeniu tych opłat koszty ogólnego zarządu wyniosłyby 328,9 mln zł, rosnąc o 4,7% r/r. Oznacza to, że zwiększenie składek na BFG w 2020 r., wynikające ze wzrostu środków gwarantowanych w systemie bankowym, może przełożyć się na wzrost kosztów. Koszty amortyzacji osiągnęły 66,1 mln zł, niemal się nie zmieniając w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. (spadek o 0,2% r/r). Wynik na rezerwach celowych oraz odpisach na odsetki wyniósł - 136,4 mln zł (-119,6 mln zł w IV kwartale 2018 r.)

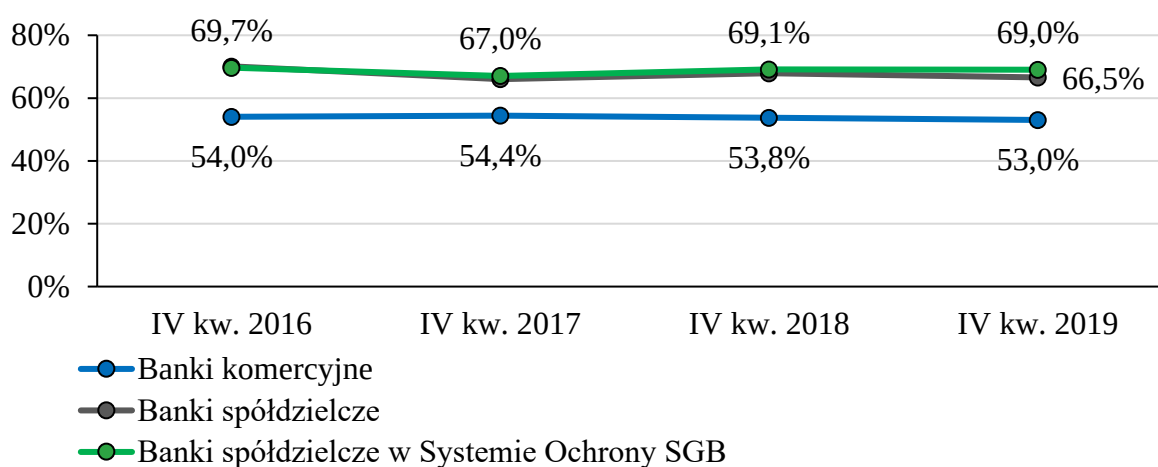
Porównanie składników kosztów zarządu poniesionych przez banki spółdzielcze w Systemie Ochrony SGB

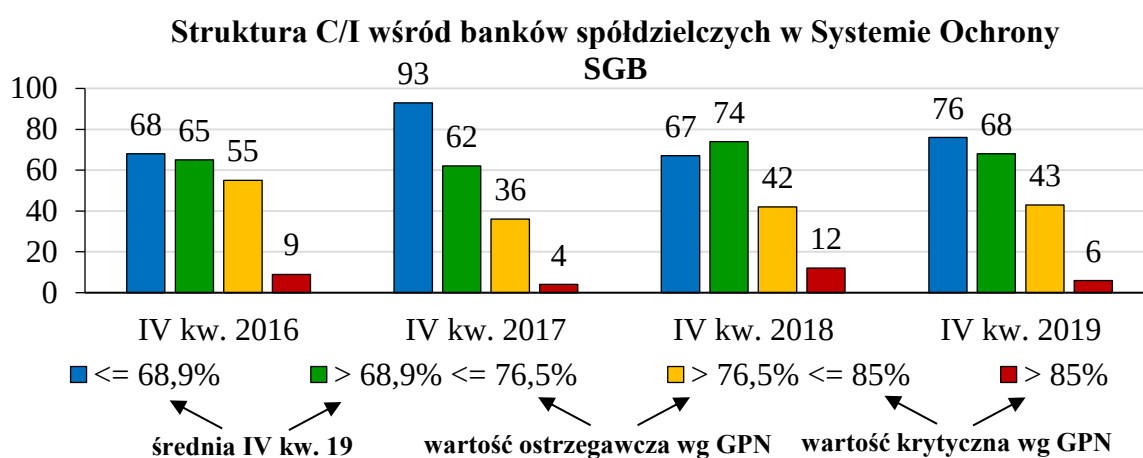
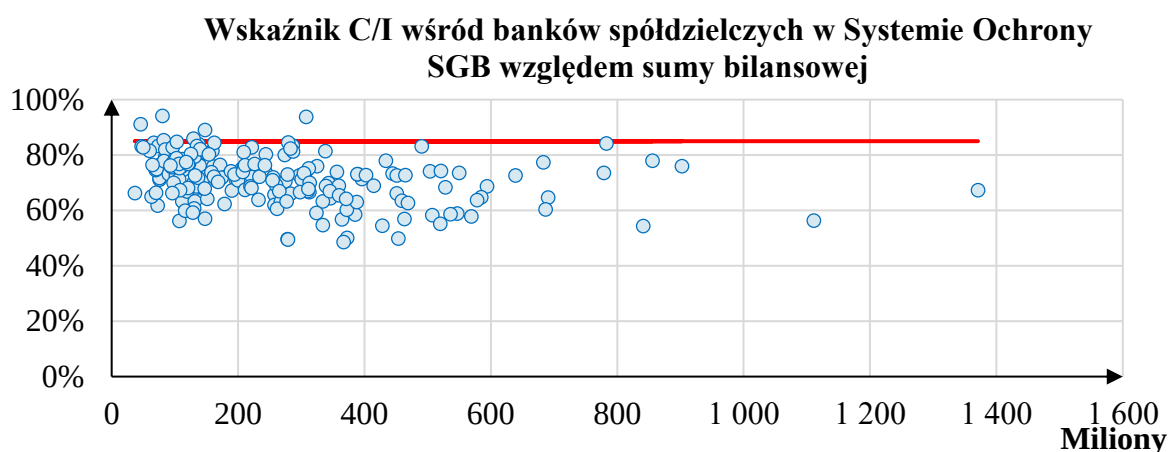

ii. Efektywność działania

Zagregowany wskaźnik C/I w Systemie Ochrony SGB na koniec IV kwartału 2019 r. osiągnął poziom 68,9%, pozostając bez zmian w ujęciu rocznym. Jednocześnie 6 banków spółdzielczych (spadek o 5 banków w skali roku) przekroczyło limit krytyczny wskaźnika C/I, wynoszący 85%. Jednocześnie w 39 bankach spółdzielczych nastąpiło przekroczenie poziomu ostrzegawczego wskaźnika, który według Grupowego Planu Naprawy ustalony jest na poziomie 76,5%. Rosnące koszty są coraz bardziej odczuwalne przez banki spółdzielcze w Systemie. Budzi to niepokój tym większy, że zagregowany wskaźnik C/I w Systemie w IV kwartale 2019 r. był wyższy o 16,0 p.p. niż w sektorze banków komercyjnych oraz o 2,5 p.p. wyższy od wskaźnika obliczonego dla sektora banków spółdzielczych.

Wskaźnik C/I dla sektora banków komercyjnych i spółdzielczych

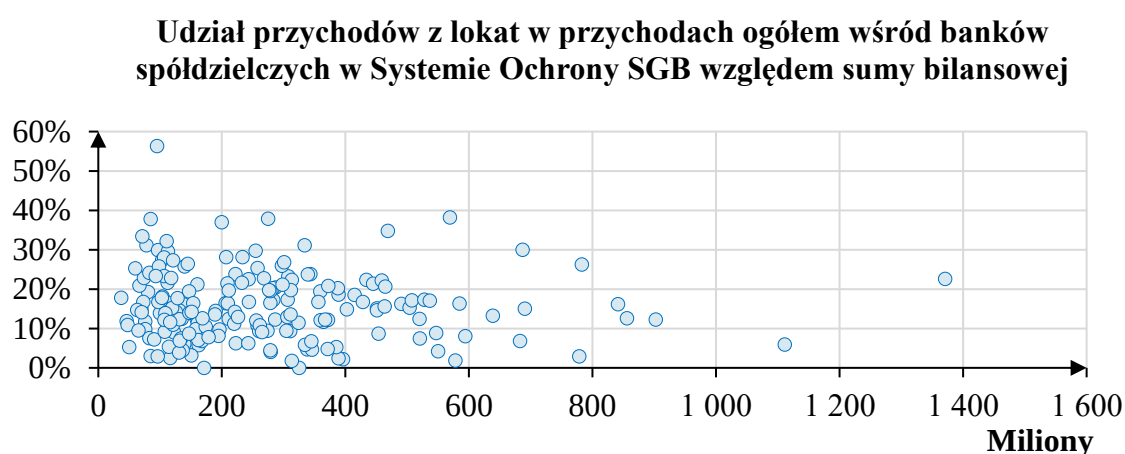
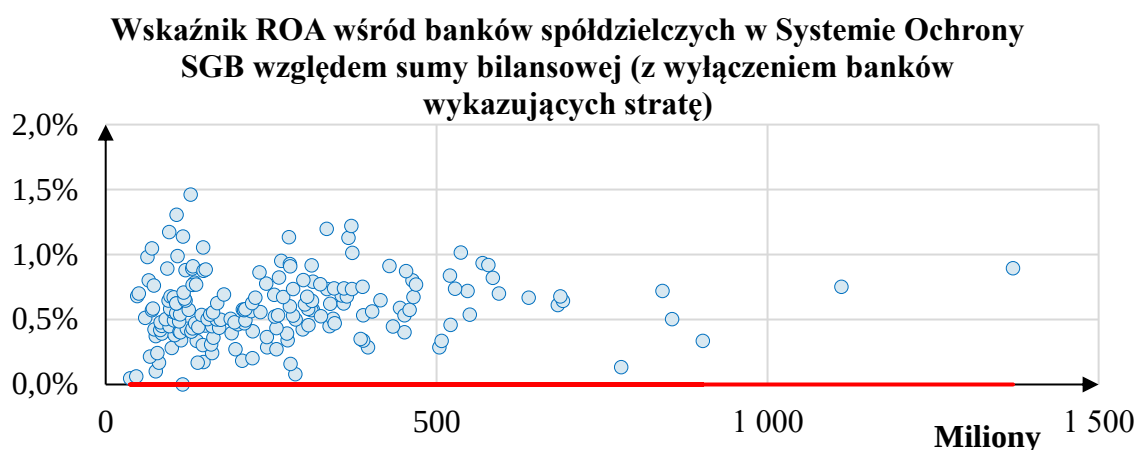

iii. Rentowność i wykonanie rocznych planów finansowych

Rentowność aktywów banków spółdzielczych w Systemie, mierzona wskaźnikiem ROA netto, osiągnęła na koniec IV kwartału 2019 r. 0,57% (spadek o 0,03 p.p. r/r). Przychodowość aktywów odsetkowych banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB wyniosła 3,27% i zmalała w ujęciu rocznym o 0,13 p.p. Kosztowość pasywów odsetkowych osiągnęła 0,69%, malejąc o 0,05 p.p. w ujęciu rocznym. Marża wyniosła 2,58% (spadek o 0,07 p.p. r/r).

Analiza struktury przychodów odsetkowych wskazuje, iż 54 banki spółdzielcze w Systemie wykazały po IV kwartale 2019 r. ponad 20% udziału przychodów z lokat jednodniowych i terminowych w przychodach odsetkowych ogółem, w tym w 10 bankach spółdzielczych udział ten przekroczył 30%. Według zagregowanych danych banków spółdzielczych w Systemie Ochrony SGB przychody z lokat stanowiły w 2019 r. 13,3% przychodów odsetkowych (wzrost o 0,1 p.p. r/r).

Średnia realizacja planów w zakresie wyniku brutto po IV kwartale 2019 r. wyniosła 101,4%, jednakże po wyłączeniu z analizy wszystkich banków spółdzielczych generujących stratę, wskaźnik ten wzrósłby do 105,4%. Na wysoki stopień wykonania planów ma wpływ ostrożnościowe podejście do planowania ze strony części banków spółdzielczych. Tylko 9 banków spółdzielczych zrealizowało plany finansowe w mniej niż 50%.

iv. Sytuacja banku zrzeszającego

SGB-Bank S.A. po IV kwartale 2019 r. wypracował wynik netto w kwocie 25,5 mln (na koniec 2018 r. bank poniósł stratę netto w kwocie 147,5 mln zł). Bank osiągnął przychody odsetkowe w kwocie 554,6 mln zł (wzrost o 5,4% r/r), natomiast poniósł koszty odsetkowe w kwocie 307,6 mln zł (wzrost o 8,0% r/r). Wynik z tytułu opłat i prowizji wyniósł 46,7 mln zł (wzrost o 13,3% r/r), ponadto bank osiągnął dodatni wynik na różnicach kursowych w kwocie 19,6 mln zł (spadek o 5,3% r/r). Jednocześnie bank wykazał zysk z tytułu zaprzestania

ujmowania w bilansie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy netto w kwocie 13,0 mln zł (w ubiegłym roku bank wykazał z tej pozycji stratę w kwocie 2,0 mln zł). Ostatecznie wynik z działalności bankowej zamknął się w kwocie 327,2 mln zł, co oznacza wzrost o 8,5% w ujęciu rocznym.

Tabela 1: Wybrane elementy rachunku zysków i strat SGB-Banku S.A.

Element kosztów działalności (dane w mln zł)	IV kw. 2019 r.	IV kw. 2018 r.	Zmiana r/r
Koszty pracownicze, w tym:	71,74	66,12	8,5%
Wynagrodzenia z tytułu umów o pracę	55,23	50,99	8,3%
Narzuty na wynagrodzenia	9,98	9,05	10,3%
Pozostałe koszty pracownicze	6,53	6,09	7,3%
Koszty ogólnego zarządu, w tym:	108,45	90,42	19,9%
Koszty marketingu	3,75	4,36	-14,1%
Usługi obce z tytułu umów na wykonywanie czynności określonych w Prawie bankowym	0,00	0,00	x
Usługi obce z tytułu innych umów	38,75	35,84	8,1%
Koszty informatyczne	22,98	21,24	8,2%
Czynsze	2,47	2,52	-1,8%
Wpłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	26,74	12,36	116,3%
Inne	13,75	14,10	-2,5%

Koszty działania wyniosły 180,2 mln zł (wzrost o 15,1% r/r), przy czym koszty ogólnego zarządu osiągnęły wartość 108,4 mln zł (wzrost o 19,9% r/r), a koszty pracownicze wyniosły 71,7 mln zł (wzrost o 8,5% r/r). Wyższe niż w roku ubiegłym koszty ogólnego zarządu były spowodowane przede wszystkim wyższymi o 14,4 mln zł (tj. o 116,3% r/r) kosztami z tytułu wpłat na rzecz BFG. Wynik z tytułu rezerw celowych i pozostałych odpisów na koniec IV kwartału 2019 r. obniżył wynik banku o 90,0 mln zł, co w stosunku rocznym oznaczało niższe koszty z tego tytułu o 67,7%.

Według stanu na koniec IV kwartału 2019 r. wskaźnik C/I SGB-Banku S.A. osiągnął poziom 61,3%, pogarszając się o 2,6 p.p. r/r, natomiast wskaźnik ROA netto wyniósł 0,12% (na koniec 2018 r. wyniósł -0,76%).

4. Ocena punktowa i realizacja limitów wewnętrznych

a. Realizacja limitów wewnętrznych

Stopień realizacji limitów ustalonych w IPS-SGB jest analizowany w czterech wymiarach, którymi są obszary funkcjonowania banku, tj. adekwatności kapitałowej, jakości posiadanych aktywów, jakości wyniku finansowego i płynności. Komisja Nadzoru Finansowego decyzją z 12 listopada 2019 r. przyjęła zmiany do Umowy Systemu Ochrony SGB, w wyniku których zmianie uległy wartości graniczne następujących limitów:

- 1) współczynnika kapitału podstawowego Tier I z 4,5% na 10,0%,
- 2) współczynnika kapitału Tier I z 9,0% na 11,5%,
- 3) całkowitego współczynnika kapitałowego z 12,0% na 13,5%.

Tym samym stopień realizacji (wykorzystania) poszczególnych limitów przez banki na koniec 2019 r. został obliczony z uwzględnieniem ich nowych poziomów.

W przypadku adekwatności kapitałowej na koniec IV kwartału 2019 r., tylko jeden bank wykazał wysokie przekroczenie limitu współczynnika kapitału podstawowego Tier I, natomiast 3 banki odnotowały jego wysokie wykorzystanie, a 2 banki – średnie wykorzystanie. Podobna sytuacja wystąpiła w przypadku limitu współczynnika kapitału Tier I, gdzie 1 bank wykazał wartość współczynnika poniżej 11,5%, co zostało potraktowane jako wysokie przekroczenie. Realizacja tego limitu dla większości pozostałych banków, tj. 168 z 195, była niska, 3 banki wykazały przekroczenie limitu, kolejne 3 banki – wysokie wykorzystanie, a pozostałe 20 banki wykorzystały limit w stopniu średnim. Limit całkowitego współczynnika kapitałowego naruszyły tylko 4 banki. Większość banków, tj. 122 ze 195, wykorzystała limit w stopniu niskim, natomiast w stopniu średnim i wysokim było ich odpowiednio 42 i 27.

Wykorzystanie limitu dźwigni finansowej również było niskie. Wyjątkiem były 2 banki. Stopień realizacji limitów dotyczących adekwatności kapitałowej w IV kwartale 2019 r. w wyniku zaostżenia limitów był bardziej zróżnicowany w stosunku do poprzedniego kwartału, jednak zdecydowana większość banków spełniła przedmiotowe limity, co świadczy o odpowiedniej adekwatności kapitałowej banków i nadwyżce posiadanych kapitałów w stosunku do wymogów regulacyjnych.

W obszarze jakości aktywów limit udziału kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym, podobnie jak w poprzednim kwartale, został przekroczony jedynie przez 9 banków. Większość banków, tj. 174 ze 195, zrealizowała ten limit w niskim stopniu, co oznacza, że poziom ryzyka kredytowego w tych bankach był umiarkowany. Zdecydowana

większość banków miała także odpowiedni poziom rezerw celowych, utworzonych na należności z rozpoznaną utratą wartości. Limit poziomu ozererwowania został przekroczony tylko w 3 bankach (wzrost o 1 bank k/k), za to aż 172 banki zrealizowały go na poziomie niskim. Oznacza to, że choć nie zmieniła się liczba banków przekraczających limit udziału należności zagrożonych, to ich ozererwowanie uległo nieznacznemu pogorszeniu w stosunku do poprzedniego okresu.

W porównaniu do końca III kwartału 2019 r. nastąpiły zmiany wykorzystania limitu wskaźnika C/I, wskazując na narastanie problemów w tym obszarze. O 9 spadła liczba banków wykorzystujących ten limit w stopniu niskim (z 77 do 68); wykorzystanie w stopniu wysokim odnotowały o 4 banki więcej (wzrost z 40 do 44), natomiast w średnim stopniu limit wykorzystało 77 banków – o 3 banki więcej niż w III kwartale 2019 r. Limit przekroczyło 6 banków, o 2 więcej niż na koniec III kwartału. Przekroczenie drugiego limitu w obszarze jakości wyniku finansowego, tj. limitu udziału wyniku brutto w należnościach zagrożonych, wystąpiło w przypadku 12 banków, a 183 banki zrealizowały ten limit w stopniu niskim.

Ostatnim obszarem działania, w którym zostały ocenione banki, był obszar płynności. Na koniec IV kwartału 2019 r. żaden bank nie przekroczył limitu wskaźnika płynności krótkoterminowej LCR, natomiast limit wskaźnika płynności długoterminowej NSFR, podobnie jak w poprzednim kwartale, został przekroczony przez jeden bank. Większość banków, tj. 187, wykorzystała limit w stopniu niskim, natomiast w stopniu średnim i wysokim było ich odpowiednio 2 i 5. Poddany analizie został też limit wskaźnika będącego relacją wartości depozytów i funduszy własnych do wartości kredytów i rzeczowych aktywów trwałych. Limit ten nie został przekroczony przez żaden bank, a aż 191 banków zrealizowało go w stopniu niskim. Ostatni limit zaliczony do obszaru płynności, tj. limit udziału instrumentów finansowych w funduszach własnych, został przekroczony przez 2 banki. Mając na uwadze incydentalne przekroczenia limitów w analizowanym obszarze należy stwierdzić, że sytuacja płynnościowa banków nie generowała istotnego ryzyka dla Systemu Ochrony SGB.

Uczestników Systemu obowiązuje też limit minimalnego zaangażowania banku spółdzielczego w kapitał zakładowy banku zrzeszającego, który został ustalony na poziomie 0,5% wartości sumy bilansowej. Według stanu na koniec IV kwartału 2019 r. limit ten przekroczyły, podobnie jak w poprzednich trzech kwartałach, jedynie 3 banki.

b. Ocena punktowa banków

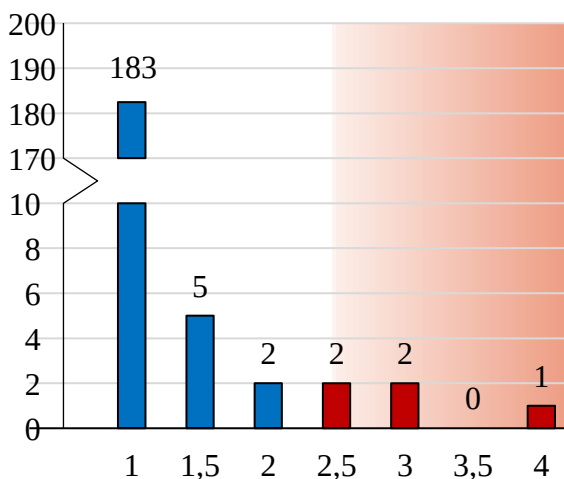
Sytuacja finansowa banków jest oceniana w Systemie Oceny Punktowej. W tym celu działalność każdego banku jest oceniana w czterech obszarach, tożsamy z obszarami funkcjonowania banku ustalonymi w systemie limitów.

Oceny wartości współczynników adekwatności kapitałowej oraz wskaźnika dźwigni finansowej, na koniec grudnia 2019 r. w porównaniu do końca września 2019 r., nie uległy istotnym zmianom. Większość banków otrzymała oceny za wskaźniki niższe niż 2,5, natomiast ocenę równą albo większą niż 2,5 otrzymało:

- 1) 6 banków za całkowity współczynnik kapitałowy (wzrost o 3 bank k/k),
- 2) 5 banków za współczynnik kapitału Tier 1 (wzrost o 4 k/k),
- 3) 2 banki za współczynnik dźwigni finansowej (spadek o 1 bank k/k).

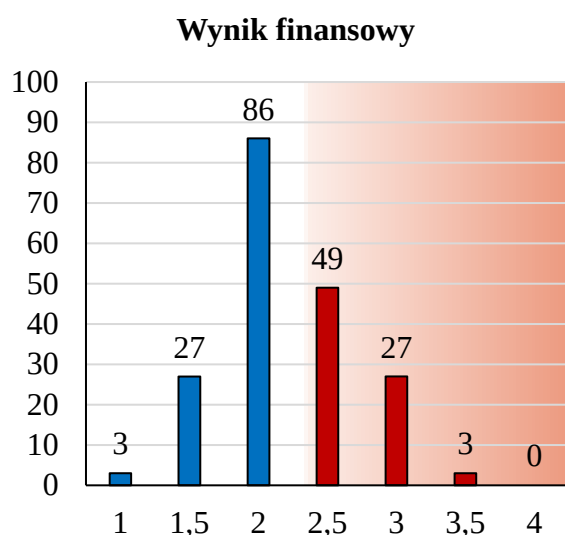
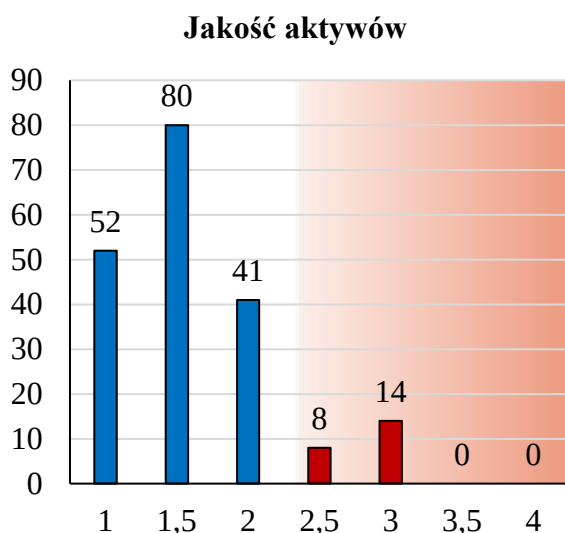
Ocenę kwalifikującą bank do podjęcia działań prewencyjnych otrzymało 5 banków, o 3 więcej niż w poprzednim kwartale. Sytuacja finansowa tych banków jest na bieżąco monitorowana, ponieważ w celu poprawy swojej sytuacji finansowej podejmują one działania zgodnie z harmonogramem sporządzonym w opracowanych przez siebie i zatwierdzonych przez IPS-SGB wewnętrznych planach naprawy.

Adekwatność kapitałowa

O ile oceny wskaźników i całego obszaru adekwatności kapitałowej większe albo równe 2,5 zdarzały się incydentalnie, to w obszarze jakości aktywów były one częstsze. Ocenę w przedziale od 2,5 do 4,0 otrzymało:

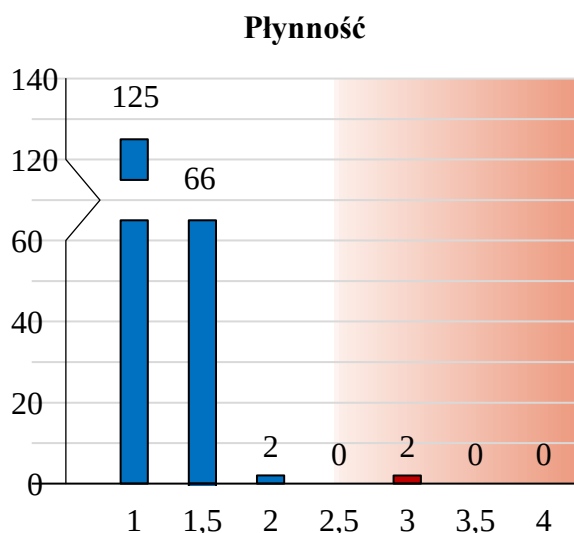
- 1) 51 banków za wskaźnik udziału należności zagrożonych (wzrost o 1 banki k/k),
- 2) 18 banków za wskaźnik udziału dużych ekspozycji kredytowych w funduszach własnych (wzrost o 3 banki k/k), przy zbliżonej wartości średniej wskaźnika udziału dużych ekspozycji kredytowych w funduszach własnych, będącej na poziomie 132,5%.

Trzecim wskaźnikiem, służącym ocenie jakości aktywów, jest wskaźnik udziału należności przeterminowanych i niezagrożonych w terminie od 30 do 90 dni w należnościach ogółem. Za ten wskaźnik jeden bank otrzymał oceny równą 2,5. Średnia ocena za obszar jakości aktywów na koniec analizowanego kwartału wyniosła 1,62, a ocenę 2,5 albo gorszą otrzymały 22 banki, tj. o 1 bank mniej niż na koniec III kwartału 2019 r.

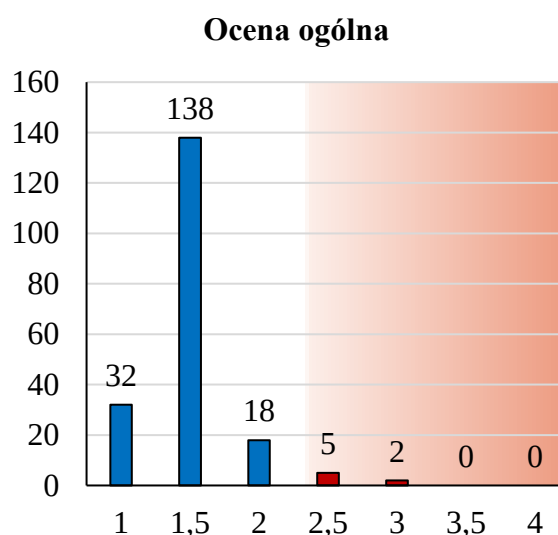
Kolejnym obszarem oceny funkcjonowania banków był wynik finansowy. Średnia ocena za ten obszar wyniosła 2,2 i była najgorsza spośród wszystkich czterech ocenianych obszarów. Przyczyną słabszej oceny banków w tym obszarze był duży udział kosztów działania w osiąganych wynikach (mierzony wskaźnikiem C/I), a w konsekwencji niska rentowność aktywów (mierzona wskaźnikiem ROA).

Ocena 2,5 albo gorsza oznacza wartość wskaźnika C/I powyżej 65% i wskaźnika ROA poniżej 0,75%. Oceny takie otrzymało odpowiednio 148 (wzrost o 8 banków k/k) i 149 banków (wzrost o 13 banki k/k). Spowodowało to zmiany oceny końcowej za analizowany obszar. Ocenę 2,5 albo wyższą za wynik finansowy otrzymało 79 banków, tj. o 11 banków więcej niż w poprzednim kwartale, a 3 banki uzyskały ocenę 3,5. Sprawność działania banków w analizowanym obszarze była gorsza w porównaniu do pozostałych obszarów ich funkcjonowania.

Na koniec analizowanego kwartału średnia ocena sytuacji ogólnej oscylowała na poziomie 1,51, tj. była o 0,06 wyższa niż w poprzednim kwartale. Do podjęcia działań prewencyjnych z tytułu oceny kwalifikowałoby się 7 banków, choć na ostateczny poziom prewencji wpływ miały także pozostałe elementy systemu prewencji. Większość banków, tj. 170 ze 195, otrzymało ocenę końcową niższą niż 2,0. Oznacza to, że ewentualny wzrost ryzyka towarzyszący pogorszeniu się warunków prowadzenia działalności nie spowoduje konieczności podjęcia działań prewencyjnych z tytułu oceny. Takiego „bufora” nie ma 18 banków, które otrzymały ocenę równą 2,0.

Ostatnim ocenionym w systemie oceny punktowej obszarem działania banków była płynność finansowa. Banki, pomimo funkcjonowania w środowisku niskich stóp procentowych, nie mają problemów z jej utrzymaniem. W związku z tym na koniec analizowanego okresu ocena punktowa za analizowany obszar jedynie dla dwóch banków była równa 3,0, a wartość średnia oceny była równa 1,2 i zbliżona do poprzednich kwartałów.

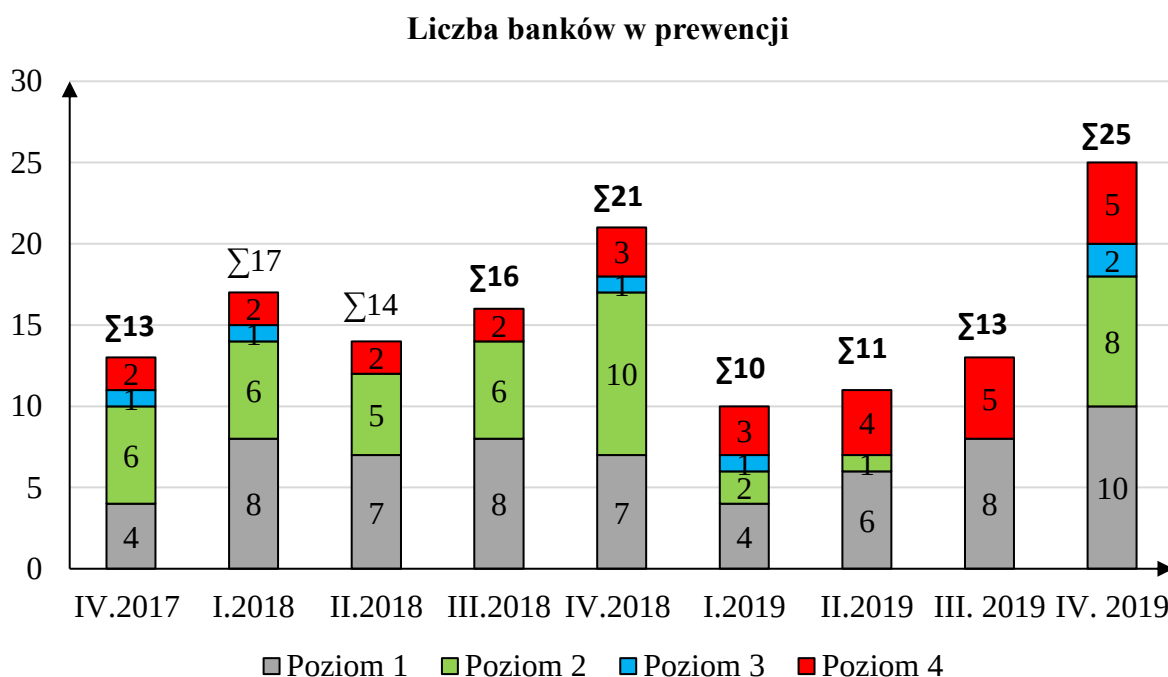

5. Podejmowanie działań prewencyjnych

Zarząd IPS-SGB, według stanu na koniec każdego kwartału, określa czy i jakie działania prewencyjne należy podjąć wobec danego Uczestnika. W umowie określono cztery poziomy działań prewencyjnych, różniące się zakresem podejmowanych czynności. Poziom prewencji danego banku określa:

- 1) stopień realizacji limitów wewnętrznych,
- 2) uzyskana ocena punktowa banku,
- 3) stopień realizacji przyjętego przez bank planu finansowego.

Na koniec III kwartału 2019 r. prewencją objęto 13 banków, w tym bank zrzeszający. Banki, które nie były zobligowane do realizowania wewnętrznych planów naprawy, poinformowano o podjęciu działań prewencyjnych i poproszono o przesłanie wyjaśnień przyczyn przekroczenia wartości limitów lub niezrealizowania wyniku finansowego brutto. Zorganizowano spotkania w celu ustalenia działań, które zostaną podjęte, aby poprawić sytuację finansową tych banków.

Według stanu na koniec grudnia 2019 r. do systemu prewencji zaklasyfikowano 25 banków, w tym 24 banki spółdzielcze i bank zrzeszający, czyli o 12 więcej niż na koniec poprzedniego kwartału. Przyczyną objęcia prewencją w 15 bankach było niewykonanie planu wyniku finansowego brutto, w 6 bankach – przekroczenie limitów, a w 2 bankach wystąpiło

jednoczesne niewykonanie planu wyniku brutto oraz przekroczenie przyjętych limitów, natomiast dla 1 banku określono poziom prewencji za słabą ocenę punktową.

Bank zrzeszający według stanu na koniec września 2019 r. został zaliczony do pierwszego poziomu prewencji. Przyczyną klasyfikacji była ocena punktowa banku (2,5) spowodowana oceną obszaru jakości aktywów (duży udział należności zagrożonych w portfelu – 4,0) oraz obszaru wyniku finansowego (niska rentowność aktywów – 3,5; wysokie wykorzystanie pomniejszych tworzenia rezerw celowych – 4,0), za które to obszary bank otrzymał ocenę 3,0. SGB-Bank S.A. na koniec III kwartału 2019 r. po raz drugi z rzędu nie został zaklasyfikowany do żadnego poziomu prewencji w systemie limitów, natomiast na koniec roku bank został zaklasyfikowany do drugiego poziomu prewencji za przekroczone limity oraz do pierwszego poziomu prewencji za uzyskaną ocenę punktową (2,5). Bank przekroczył albo wykorzystał w stopniu wysokim następujące limity:

- 1) limit minimalnego poziomu współczynnika kapitału Tier I (min 11,5%): 12,1% – wysokie wykorzystanie,
- 2) limit minimalnego poziomu dźwigni finansowej (min 3,0%): 3,17% – wysokie wykorzystanie,
- 3) limit maksymalnego udziału należności zagrożonych (max 10,0%): 15,4% – wysokie przekroczenie,
- 4) limit minimalnego udziału annualizowanego wyniku brutto w należnościach zagrożonych pomniejszonych o kwotę utworzonych rezerw (min 10,0%): 9,2% – przekroczenie.

Spośród 25 banków zaklasyfikowanych do systemu prewencji na koniec analizowanego kwartału, 10 banków zostało objętych działaniami prewencyjnymi już w poprzednim kwartale. W przypadku 6 podmiotów nie nastąpiła zmiana stopnia prewencji, a w 4 – nastąpiło jego podwyższenie, co świadczy o pogorszeniu sytuacji tych banków.

Od początku funkcjonowania systemu prewencji działaniami prewencyjnymi objęto 87 banki. Dwa banki są objęte systemem prewencji od samego początku.

IPS-SGB, oprócz analiz przewidzianych w ramach systemu prewencji, przeprowadza testy warunków skrajnych, wynikające z Grupowego Planu Naprawy Systemu Ochrony SGB. Testy te badają odporność uczestników systemu na niekorzystne zmiany czynników o charakterze makroekonomicznym. Podstawą jest scenariusz szokowy NBP, opisany w Raporcie Stabilności Finansowej. Scenariusz ten został dostosowany do specyfiki

działalności banków spółdzielczych. Założono w nim pogorszenie koniunktury, skutkujące obniżeniem tempa wzrostu gospodarczego, a w konsekwencji pogorszeniem jakości portfela kredytowego.

Tabela 2: Wartości wskaźników makroekonomicznych w scenariuszu systemowym

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Tempo wzrostu PKB r/r	3,7%	0,8%	0,3%
Średnioroczna stopa bezrobocia według BAEL	3,8%	5,1%	6,7%
Inflacja CPI r/r	2,3%	3,5%	1,1%
WIBOR 3M	1,6%	0,8%	0,0%

W teście założono odpływ depozytów z banku, przy uwzględnieniu stabilności bazy depozytowej w bankach spółdzielczych i uwzględniając efekt płynnościowy scenariusza szokowego. Założono odpływ 25% depozytów gospodarstw domowych, 30% depozytów przedsiębiorstw i 30% depozytów podmiotów sektora rządowego i samorządowego. W przypadku posiadania przez bank wartości aktywów płynnych niższej niż wartość odpływu depozytów, uwzględniono konieczność udzielenia pomocy w formie pożyczki płynnościowej.

W przypadku realizacji scenariusza systemowego, zgodnie z testami przeprowadzonymi w IV kwartale 2019 r., zdecydowana większość banków, tj. 176 z 194, posiadałaby wystarczające zasoby aktywów płynnych do pokrycia odpływu depozytów². Skumulowany odpływ depozytów byłby równy 12,3 mld zł i stanowiłby 26,3% ogółu depozytów Uczestników Systemu. Potrzeby płynnościowe Uczestników posiadających niewystarczającą wartość aktywów płynnych, byłyby równe 210,5 mln zł. Banki, które wymagałyby pomocy finansowej, mają udział aktywów płynnych w depozytach ogółem nieprzekraczający 25,5%. W 51 bankach wartość wskaźnika płynności krótkoterminowej LCR spadłaby poniżej krytycznego poziomu 80%, natomiast w 23 bankach osiągnięto by ten wskaźnik poniżej ostrzegawczego poziomu 100%. Utrzymanie płynności krótkoterminowej byłoby zagrożone łącznie w 74 bankach.

Dla pokrycia niedoboru w pierwszej kolejności założono zwolnienie środków dostępnych na rachunku minimum depozytowego danego banku, a następnie udzielenie pomocy w formie pożyczki płynnościowej ze środków dostępnych w ramach funduszu pomocowego. Zwolnienie blokady na rachunku minimum depozytowego danego banku pozwoliłoby pokryć niedobór płynności w 7 bankach na łączną kwotę 148,9 mln zł. Pozostały skumulowany niedobór

² Środki w kasie i banku centralnym, instrumenty dłużne, środki na rachunku bieżącym, lokaty jednodniowe i terminowe.

wykazany przez 11 banków w kwocie 61,6 mln zł należałoby pokryć, udzielając pożyczek płynnościowych ze środków funduszu pomocowego. Wykorzystano by w tym celu 18,5% środków funduszu bez potrzeby uruchamiania minimum depozytowego.

Tabela 3: Przekroczenia poziomów krytycznych wskaźników z Grupowego Planu Naprawy w scenariuszu systemowym

Lp.	Wyszczególnienie	Poziom krytyczny	Liczba przekroczeń	Poziom ostrzegawczy	Liczba przekroczeń
1	Współczynnik TCR	< 13,5%	3	< 14,0%	7
2	Wskaźnik dźwigni finansowej	< 3,0%	0	< 3,3%	1
3	Udział należności zagrożonych	> 10,0%	3	> 9,0%	12
4	Wskaźnik orezerwowania	< 30%	9	< 33%	6
5	Wskaźnik C/I	> 85%	62	> 76,5%	58
6	Wskaźnik ROA	< 0,0%	70	< 0,3%	36
7	Wskaźnik LCR	< 80%	23	< 100%	51
8	Wskaźnik NSFR	< 100%	57	< 111%	57

6. Realizacja Wewnętrznych Planów Naprawy

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. 23 banki realizowały plany naprawy, przy czym w jednym przypadku obowiązek ten nałożyła Komisja Nadzoru Finansowego, w 3 przypadkach – zarząd IPS-SGB na podstawie Umowy Systemu Ochrony SGB, a w pozostałych przypadkach było związane z przekroczeniem poziomu krytycznego wskaźników z Grupowego Planu Naprawy. Oprócz wskazanych 23 przypadków 1 bank realizował WPN jako bank przyłączający realizujący plan łączeniowy. W bieżącym okresie sprawozdawczym zakończyły się 3 Plany. Na dzień 31.12.2019 r. toczyło się 6 procesów łączenia się banków.

Po analizie przesłanych przez banki sprawozdań z realizacji WPN za IV kwartał 2019 r. można wyróżnić, na podstawie stopnia ich wykonania, trzy grupy banków:

- banki realizujące Plan zgodnie z harmonogramem – w tej grupie znalazło się 8 (tj. 33,3%) banków będących przedmiotem monitoringu,
- banki realizujące Plan z odchyleniami od harmonogramu – w tej grupie znalazło się 13 (tj. 58,4%) banków będących przedmiotem monitoringu,
- dwa przypadki (stanowiące 8,3% populacji), których analiza wskazuje na poważnie zagrożenie nie osiągnięcia celów Planu Naprawy: banki nie realizują założonych prognoz finansowych, a w wręcz notują pogorszenie wskaźników w stosunku do osiągniętych na moment uruchomienia Planów Naprawy, przy czym jednemu z w/w banków IPS-SGB zalecił realizację planu alternatywnego polegającego na połączeniu z innym bankiem

Najczęściej notowane odchylenia od Planów dotyczyły:

- zbyt optymistycznych prognoz wzrostu przychodów,
- wyższego wolumenu od zakładanego ekspozycji podlegających przeklasyfikowaniu do wyższych kategorii ryzyka, a w konsekwencji konieczności dotworzenia większych rezerw niż to przewidywano w prognozie,
- wolniejszego tempa ograniczania kosztów ogólnego zarządu, w szczególności restrukturyzacji zatrudnienia, kosztów informatycznych czy wynikających z umów outsourcingu.

7. Użycie środków pomocowych

a. Fundusz Pomocowy

Należna wartość brutto środków Funduszu Pomocowego według stanu na 31.12.2019 r. wyniosła 383.838.112,40 zł, w tym:

- z tytułu składki od uczestników: 107.118.894,05 zł,
- z tytułu wkładów pieniężnych: 259.163.849,15 zł,
- z tytułu środków dodatkowych: 17.555.369,20 zł.

Tabela 4: Zaangażowanie IPS-SGB w pomoc dla Uczestników Systemu według stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykup wierzytelności	Kaucja	Pożyczka podporządkowana	Objęcie udziałów
69.547.699,15	2.403.424,34-	17.000.000	13.000.000 -

b. Minimum Depozytowe

Łączna wartość zgromadzonych środków w ramach Minimum Depozytowego według stanu na 31.12.2019 r. wynosiła 2.003.158.248,0 zł, z czego banki spółdzielcze utrzymywały na rachunku w SGB-Banku S.A. kwotę 1.961.376.178,0 zł, a SGB-Bank S.A. blokował na rachunku aktywa płynne w kwocie 41.782.070,0 zł. Spółdzielnia nie udzieliła pomocy ze środków Minimum Depozytowego w IV kwartale 2019 r.

8. Zagregowany bilans Uczestników Systemu Ochrony SGB

Aktywa w tys. zł		2018	2019	zmiana r/r
[FXX00104]	Aktywa, Razem	49 943 956	54 638 997	9,40%
[FXX0053N]	Aktywa, Aktywa finansowe, Kasa środki w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	4 313 450	5 149 184	19,38%
[FXX0054N]	Aktywa, Aktywa finansowe, Kasa środki w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie, Gotówka w kasie	911 862	941 020	3,20%
[FXX0001N]	Aktywa, Aktywa finansowe, Kasa środki w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie, Środki w bankach centralnych	1 011 066	1 442 134	42,64%
[FXX0002N]	Aktywa, Aktywa finansowe, Kasa środki w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie, Inne depozyty płatne na żądanie	2 390 522	2 766 030	15,71%
[FXX0048N]	Aktywa, Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	96	17 040	17636,79%
[FXX0032N]	Aktywa, Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, Instrumenty pochodne	96	40	-58,27%
[FXX0003N]	Aktywa, Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, Instrumenty kapitałowe	0	0	x
[FXX0004N]	Aktywa, Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, Instrumenty dłużne	0	17 000	x
[FXX0005N]	Aktywa, Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, Kredyty i zaliczki	0	0	x
[FXX0160N]	Aktywa, Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	x
[FXX0161N]	Aktywa, Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, Instrumenty kapitałowe	0	0	x
[FXX0162N]	Aktywa, Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, Instrumenty dłużne	0	0	x
[FXX0163N]	Aktywa, Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, Kredyty i zaliczki	0	0	x
[FXX0009N]	Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	17 741	15 060	-15,11%
[FXX0006N]	Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, Instrumenty kapitałowe	17 741	15 060	-15,11%
[FXX0007N]	Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, Instrumenty dłużne	0	0	x
[FXX0008N]	Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, Kredyty i zaliczki	0	0	x

[FXX0164N] Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	2 481 247	2 528 823	1,92%
[FXX0165N] Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, Instrumenty kapitałowe	610 331	561 898	-7,94%
[FXX0166N] Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, Instrumenty dłużne	1 870 915	1 966 926	5,13%
[FXX0167N] Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, Kredyty i zaliczki	0	0	x
[FXX0168N] Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	41 768 895	45 624 154	9,23%
[FXX0169N] Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, Instrumenty dłużne	12 321 206	15 209 198	23,44%
[FXX0170N] Aktywa, Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, Kredyty i zaliczki	29 447 689	30 414 956	3,28%
[FXX0033N] Aktywa, Aktywa finansowe, Instrumenty pochodne, Rachunkowość zabezpieczeń	0	0	x
[FXX0055N] Aktywa, Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	0	0	x
[FXX0058N] Aktywa, Inwestycje w jednostkach zależnych we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych	12 015	12 755	6,16%
[FXX0056N] Aktywa, Nieruchomości inwestycyjne i rzeczowe aktywa trwałe	901 978	908 586	0,73%
[F010002N] Aktywa, Nieruchomości inwestycyjne i rzeczowe aktywa trwałe, Rzeczowe aktywa trwałe	893 015	900 907	0,88%
[F010003N] Aktywa, Nieruchomości inwestycyjne i rzeczowe aktywa trwałe, Nieruchomości inwestycyjne	8 963	7 678	-14,33%
[FXX0057N] Aktywa, Wartości niematerialne i prawne	51 512	62 054	20,46%
[FXX0135N] Aktywa, Wartości niematerialne i prawne, Wartość firmy	78	55	-29,27%
[FXX0136N] Aktywa, Wartości niematerialne i prawne, Inne	51 434	61 999	20,54%
[FXX0059N] Aktywa, Z tytułu podatku dochodowego	222 751	222 490	-0,12%
[FXX0137N] Aktywa, Z tytułu podatku dochodowego, Bieżące należności podatkowe	14 744	5 261	-64,32%
[FXX0138N] Aktywa, Z tytułu podatku dochodowego, Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	208 006	217 229	4,43%
[FXX0061N] Aktywa, Pozostałe	125 910	53 983	-57,13%
[FXX0071N] Aktywa, Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	48 360	44 867	-7,22%

Pasywa w tys. zł		2018	2019	zmiana r/r
[FBI00073] Pasywa, razem		49 943 956	54 638 997	9,40%
[FXX00136] Kapitały, Razem		4 889 536	5 097 243	4,25%
[FXX0111N] Kapitał własny, Kapitał		198 307	208 502	5,14%
[F010019N] Kapitał własny, Kapitał, Kapitał wpłacony		200 739	211 302	5,26%
[F010020N] Kapitał własny, Kapitał, Niewniesiony kapitał zadeklarowany		2 432	2 799	15,10%
[FXX0130N] Kapitał własny, Ażio		9 782	9 782	0,00%

[FXX0131N] Kapitał własny, Wyemitowane instrumenty udziałowe inne niż kapitał	0	0	x
[F010024N] Kapitał własny, Wyemitowane instrumenty udziałowe inne niż kapitał, Element kapitałowy złożonych instrumentów finansowych	0	0	x
[F010023N] Kapitał własny, Wyemitowane instrumenty udziałowe inne niż kapitał, Inne	0	0	x
[FXX0132N] Kapitał własny, Pozostałe udziały kapitałowe	16 122	0	-100,00%
[FXX0133N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody	109	110	0,62%
[F010059N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty	-1	0	-100,00%
[F010027N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty, Nieruchomości inwestycyjne i rzeczowe aktywa trwałe	0	0	x
[F010028N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty, Wartości niematerialne i prawne	-1	0	-100,00%
[F010029N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty, Zyski lub straty aktuarialne z tytułu programów emerytalnych z określonymi świadczeniami	0	0	x
[F010061N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty, Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	x
[F010062N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty, Udział w innych ujętych przychodach i kosztach z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych	0	0	x
[F010064N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty, Zmiany wartości godziwej instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0	0	x
[F010065N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty, Nieefektywność zabezpieczeń wartości godziwej pod kątem zabezpieczenia instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0	0	x
[F010066N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty, Nieefektywność zabezpieczeń wartości godziwej pod kątem zabezpieczenia instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, Zmiany wartości godziwej instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody (pozycja zabezpieczana)	0	0	x
[F010067N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną	0	0	x

	przeklasyfikowane do zysku lub straty, Nieefektywność zabezpieczeń wartości godziwej pod kątem zabezpieczenia instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, Zmiany wartości godziwej instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody (instrument zabezpieczający)			
	[F010068N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które nie zostaną przeklasyfikowane do zysku lub straty, Zmiany wartości godziwej zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wynikające ze zmian w ryzyku kredytowym	0	0	x
	[F010060N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które można przeklasyfikować do zysku lub straty	110	110	0,00%
	[F010030N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które można przeklasyfikować do zysku lub straty, Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach działających za granicą (efektywna część)	0	0	x
	[F010031N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które można przeklasyfikować do zysku lub straty, Przeliczenie waluty obcej	0	0	x
	[F010032N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które można przeklasyfikować do zysku lub straty, Zabezpieczające instrumenty pochodne, Zabezpieczenia przepływów pieniężnych (efektywna część)	0	0	x
	[F010069N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które można przeklasyfikować do zysku lub straty, Zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0	0	x
	[F010070N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które można przeklasyfikować do zysku lub straty, Instrumenty zabezpieczające (elementy niewyznaczone)	0	0	x
	[F010034N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które można przeklasyfikować do zysku lub straty, Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	x
	[F010035N] Kapitał własny, Skumulowane inne całkowite dochody, Pozycje które można przeklasyfikować do zysku lub straty, Udział w innych ujętych przychodach i kosztach z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych	110	110	0,00%
	[FXX0134N] Kapitał własny, Zyski zatrzymane	-68 387	-59 407	-13,13%
	[F010075N] Kapitał własny, Zyski zatrzymane, w tym: zysk (strata) w trakcie zatwierdzania	1 766	-59 425	-3464,93%
	[FXX0158N] Kapitał własny, Kapitał z aktualizacji wyceny	96 887	84 197	-13,10%
	[F010076N] Kapitał własny, Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym: kapitał z aktualizacji wyceny rzeczowego majątku trwałego	26 941	26 226	-2,65%

[F010077N] Kapitał własny, Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym: kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	68 370	56 285	-17,68%
[F010078N] Kapitał własny, Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym: kapitał z aktualizacji wyceny dotyczący rachunkowości zabezpieczeń	0	6	x
[FXX0154N] Kapitał własny, Pozostałe kapitały rezerwowe	4 500 647	4 612 632	2,49%
[F010043N] Kapitał własny, Pozostałe kapitały rezerwowe, Rezerwy lub niepodzielone straty z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych, we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych wykazywanych metodą praw własności	0	0	x
[F010044N] Kapitał własny, Pozostałe kapitały rezerwowe, Inne	4 500 647	4 612 632	2,49%
[FXX0155N] Kapitał własny, (-) Akcje własne	0	0	x
[FRI00054] Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	136 068	241 426	77,43%
[FXX0157N] Kapitał własny, (-) Dywidendy wypłacone w ciągu roku obrotowego	0	0	x
[FXX0052N] Zobowiązania, Razem	45 054 420	49 541 754	9,96%
[FXX0018N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	384	4 804	1151,43%
[F010071N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym: zobowiązania wobec banków centralnych	0	0	x
[FXX0019N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, Instrumenty pochodne	0	4 804	#####
[FXX0020N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, Pozycje krótkie	0	0	x
[FXX0021N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, Depozyty	0	0	x
[FXX0022N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	0	0	x
[FXX0023N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, Inne zobowiązania finansowe	384	0	-100,00%
[FXX0024N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	x
[F010072N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, w tym: zobowiązania wobec banków centralnych	0	0	x
[FXX0025N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, Depozyty	0	0	x
[FXX0026N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	0	0	x
[FXX0027N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, Inne zobowiązania finansowe	0	0	x
[FXX0028N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	44 480 108	48 949 494	10,05%
[F010073N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym: zobowiązania wobec banków centralnych	0	0	x

[F010080N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym: zobowiązania podporządkowane	157 582	159 939	1,50%
[FXX0029N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, Depozyty	44 393 347	48 740 150	9,79%
[FXX0030N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	110 316	105 278	-4,57%
[FXX0031N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, Inne zobowiązania finansowe	119 697	379 739	217,25%
[FXX0034N] Zobowiązania, Zobowiązania finansowe, Instrumenty pochodne, Rachunkowość zabezpieczeń	0	0	x
[FXX0062N] Zobowiązania, Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zabezpieczaniu portfela przed ryzykiem stopy procentowej	0	0	x
[FXX0063N] Zobowiązania, Rezerwy	104 147	118 810	14,08%
[F010057N] Zobowiązania, Rezerwy, Emerytury i inne zobowiązania z tytułu określonych świadczeń po okresie zatrudnienia	39 291	41 151	4,73%
[F010056N] Zobowiązania, Rezerwy, Inne długoterminowe świadczenia pracownicze	53 778	58 489	8,76%
[F010011N] Zobowiązania, Rezerwy, Restrukturyzacja	0	0	x
[F010012N] Zobowiązania, Rezerwy, Nierozstrzygnięte sprawy sporne i postępowania podatkowe	306	500	63,19%
[F010013N] Zobowiązania, Rezerwy, Udzielone zobowiązania i gwarancje	2 532	2 887	14,02%
[F010014N] Zobowiązania, Rezerwy, Inne rezerwy	8 240	15 784	91,54%
[FXX0064N] Zobowiązania, Z tytułu podatku dochodowego	115 634	119 425	3,28%
[FXX0128N] Zobowiązania, Z tytułu podatku dochodowego, Bieżące zobowiązania podatkowe	9 596	10 163	5,91%
[FXX0129N] Zobowiązania, Z tytułu podatku dochodowego, Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	106 038	109 262	3,04%
[FXX0065N] Zobowiązania, Kapitał podstawowy płatny na żądanie	0	0	x
[FXX0067N] Zobowiązania, Inne	354 147	349 222	-1,39%
[F010074N] Zobowiązania, Inne zobowiązania, w tym: rezerwa na ryzyko ogólne	112 313	114 110	1,60%
[FXX0068N] Zobowiązania, Uwzględnione w grupach do zbycia sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	x

9. Zagregowany rachunek zysków i strat Uczestników Systemu Ochrony SGB

Rachunek zysków i strat w tys. zł		2018	2019	zmiana r/r
	[FXX0080N] Przychody, Odsetkowe	2 134 137	2 253 457	5,59%
	[F020001N] Przychody, Odsetkowe, Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	19 657	21 782	10,81%
	[F020044N] Przychody, Odsetkowe, Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	143	6 464	4421,26%
	[F020002N] Przychody, Odsetkowe, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	6 729	860	-87,22%
	[F020045N] Przychody, Odsetkowe, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	76 111	77 085	1,28%
	[F020046N] Przychody, Odsetkowe, Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1 968 600	2 081 961	5,76%
	[F020006N] Przychody, Odsetkowe, Aktywa finansowe, Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń, Ryzyko stopy procentowej	0	0	x
	[FXX0109N] Przychody, Odsetkowe, Inne aktywa	20 182	19 883	-1,48%
	[F020042N] Przychody, Odsetkowe, Przychody odsetkowe od zobowiązań	42 715	45 422	6,34%
	[FXX0081N] (Koszty, Odsetkowe)	608 833	642 088	5,46%
	[F020007N] (Koszty, Odsetkowe, Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu)	0	0	-100,00%
	[F020008N] (Koszty, Odsetkowe, Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	247	254	2,82%
	[F020009N] (Koszty, Odsetkowe, Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu)	606 672	639 547	5,42%
	[F020010N] (Koszty, Odsetkowe, Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń, ryzyko stopy procentowej)	0	0	x
	[FXX0082N] (Koszty, Odsetkowe, Inne zobowiązania)	987	984	-0,30%
	[F020043N] (Koszty, Odsetkowe, Koszty odsetkowe od aktywów)	926	1 303	40,68%
	[FXX0083N] (Koszty z tytułu kapitału podstawowego płatnego na żądanie)	0	0	x
	[FXX0084N] Przychody, Z tytułu dywidend	900	1 279	41,99%
	[F020011N] Przychody z tytułu dywidend, Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3	5	39,59%
	[F020047N] Przychody z tytułu dywidend, Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3	7	141,24%

[F020059N] Przychody z tytułu dywidend, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	0	290	x
[F020048N] Przychody z tytułu dywidend, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	678	800	17,99%
[F020057N] Przychody z tytułu dywidend, Inwestycje w jednostkach zależnych we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych	216	176	-18,39%
[FXX0085N] Przychody, Z tytułu opłat i prowizji	457 581	463 974	1,40%
[FXX0086N] (Koszty, Z tytułu opłat i prowizji)	47 638	50 397	5,79%
[F020058N] Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania w bilansie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy netto	-1 887	13 040	-790,94%
[F020049N] Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania w bilansie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy netto, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-839	8 885	-1159,02%
[F020050N] Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania w bilansie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy netto, Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	-1 022	4 175	-508,65%
[F020017N] Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania w bilansie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	-27	-20	-24,27%
[F020018N] Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania w bilansie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, Inne	0	0	x
[FXX0088N] Zyski lub straty, Z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	175	700	299,33%
[F020051N] Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych innych niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	x
[FXX0089N] Zyski lub straty, Z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	-1 959	-210	-89,28%
[FXX0090N] Zyski lub straty, Z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	0	0	x
[FXX0091N] Zyski lub straty, Różnice kursowe	30 693	29 586	-3,61%
[FXX0092N] Zyski lub straty, Z tytułu usunięcia z bilansu aktywów niefinansowych	278	-132	-147,36%
[FXX0093N] Przychody, Pozostałe przychody operacyjne	108 767	82 817	-23,86%
[FXX0094N] (Koszty, Pozostałe koszty operacyjne)	54 538	56 014	2,71%
[FXX0123N] Przychody, Całkowite przychody operacyjne	2 017 677	2 096 012	3,88%
[FXX0095N] (Koszty, Administracyjne)	1 276 479	1 334 358	4,53%
[F020019N] (Koszty, Koszty administracyjne, Koszty pracownicze)	818 538	860 002	5,07%

[F020020N] (Koszty, Koszty administracyjne, Pozostałe)	457 941	474 356	3,58%
[FXX0096N] (Amortyzacja)	86 358	87 030	0,78%
[F020021N] (Amortyzacja, Rzeczowe aktywa trwałe)	68 778	66 861	-2,79%
[F020022N] (Amortyzacja, Nieruchomości inwestycyjne)	339	599	76,92%
[F020023N] (Amortyzacja, Inne wartości niematerialne i prawne)	17 241	19 570	13,51%
[F020052N] Zyski lub straty z tytułu modyfikacji	-149	52	-135,05%
[F020053N] Zyski lub straty z tytułu modyfikacji, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0	52	-109122,92%
[F020054N] Zyski lub straty z tytułu modyfikacji, Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	-149	0	-100,00%
[FXX0097N] (Rezerwy lub odwrócenie rezerw)	39 183	31 968	-18,41%
[F020024N] (Rezerwy lub odwrócenie rezerw, Udzielone zobowiązania i gwarancje)	-587	386	-165,75%
[F020025N] (Rezerwy lub odwrócenie rezerw, Inne rezerwy)	39 770	31 582	-20,59%
[FXX0098N] (Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	387 784	294 121	-24,15%
[F020055N] (Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody)	43 311	26 072	-39,80%
[F020056N] (Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu)	344 474	268 048	-22,19%
[F020034N] (Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości inwestycji w jednostkach zależnych we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych)	0	0	x
[FXX0099N] (Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów niefinansowych)	371	1 363	267,65%
[F020030N] (Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów niefinansowych, Rzeczowe aktywa trwałe)	0	0	x
[F020031N] (Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów niefinansowych, Nieruchomości inwestycyjne)	0	263	x
[F020032N] (Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów niefinansowych, Wartość firmy)	0	0	x
[F020033N] (Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów niefinansowych, Inne wartości niematerialne i prawne)	0	0	x

[F020035N] (Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów niefinansowych, Inne)	371	1 101	196,78%
[FXX0100N] Ujemna wartość firmy ujęta w zysku lub stracie	0	0	x
[FXX0101N] Udział w zysku lub stracie z inwestycji w jednostkach zależnych we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych	0	0	x
[FXX0102N] Zysk lub strata, Z tytułu aktywów trwałych i grup do zbycia sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży i niekwalifikujące się jako działalność zaniechana	0	0	x
[FXX0103N] Zysk lub strata, Przed opodatkowaniem, Z tytułu działalności kontynuowanej	227 354	347 224	52,72%
[FXX0104N] (Obciążenie lub przychody podatkowe związane z zyskiem lub stratą z tytułu działalności kontynuowanej)	91 286	105 798	15,90%
[FXX0105N] Zysk lub strata, Po opodatkowaniu, Z tytułu działalności kontynuowanej	136 068	241 426	77,43%
[FXX0106N] Zysk lub strata, Po opodatkowaniu, Z tytułu działalności zaniechanej	0	0	x
[F020036N] Zysk lub strata, Przed opodatkowaniem, Z tytułu działalności zaniechanej	0	0	x
[F020037N] (Obciążenia lub przychody podatkowe związane z działalnością zaniechaną)	0	0	x
[FRI00054] Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	136 068	241 426	77,43%